

Euroopan
komissio

PANORAMA

KESÄ 2016 / NRO 57

Pommerin viisas tie

EUROOPAN ALUEIDEN
JA KUNTIEN
TEEMAVIIKKO

INVESTOINTI
SAARIALUEISIIN

VUORISTOALUEIDEN
MAATALOUDEN
EDISTÄMINEN

Alue- ja
kaupunki-
politiikka

panorama

PÄÄKIRJOITUS.....	3	LAPIN ARKTISTA ÄLYKKYYTTÄ.....	26
EUROOPAN ALUEIDEN JA KUNTIEN TEEMAVIIKKO	4	KOHEESIOPOLITIIKKA TUKEE SAARIA	27
EWRC-YLIOPISTO.....	6	POMMERIN VOIVODIKUNTA: ÄLYKÄSTÄ KAUPUNGIN ELVYTYSTÄ.....	28
HAASTATTELU: WALTER DEFFAA.....	8	KREIKAN YHTEISÖTALOUS	36
SIIM KALLAS KERTOO YKSINKERTAISTAMISESTA	14	NUORTEN OSALLISTAMINEN BAYINTRAP-HANKKEESEEN.....	38
UUTISET LYHYESTI.....	17	HANKKEITA YHDISTYNEESTÄ KUNINGASKUNNASTA, ITÄVALLASTA, UNKARISTA, RANSKASTA JA ESPANJASTA	40
INTERACT-OHJELMA.....	18	OHJELMA	44
KARTAT: ILMANLAATU JA TIELIIKENNEKUOLEMAT.....	20		
EUSAIR: MAKROALUESTRATEGIA	22		
KAMERALLA TALLENNETTUA	24		

06

08

24

43

Tämä lehti painetaan englannin, ranskan, saksan, bulgarian, kreikan, espanjan, italian, puolan ja romanian kielellä kierrätyspaperille. Julkaisu on saatavana verkossa 22 kielellä osoitteessa: http://ec.europa.eu/regional_policy/fi/information/publications/panorama-magazine/

Tämän numeron sisältö valmistui kesäkuussa 2016.

OIKEUDELLINEN HUOMAUTUS

Euroopan komissio tai kukaan sen puolesta toimiva henkilö ei ole vastuussa siitä, miten tässä julkaisussa olevia tietoja käytetään, eikä mahdollisista virheistä, joita julkaisussa voi esiintyä huolellisesta valmistelusta ja tarkistamisesta huolimatta.

Tämä julkaisu ei välttämättä edusta Euroopan komission näkemystä tai kantaa.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2016

ISSN 1725-8162

© Euroopan unioni, 2016

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

(*) Kyseisten kuvien käyttöoikeudet on myönnetty vain Panorama-lehdessä (numerossa 57) käyttöä varten, eikä niitä saa käyttää muihin tarkoituksiin. Kuva voidaan toisintaa Panorama -lehden numerossa 57 ja sen eri kieliversioissa, mutta kuvaa ei saa toisintaa muihin tarkoituksiin.

Kolmannen osapuolen tekijänoikeudella suojatun aineiston käyttöä/jäljentämistä varten on saatava lupa tekijänoikeuden haltijoilta.

Printed in Belgium

Valokuvat (sivut):

Kansi: iStock@JanMiko

Sivut 4, 5: Euroopan komissio

Sivut 6, 7: Euroopan komissio

Sivut 8, 9, 10, 11, 12, 13: Euroopan komissio

Sivut 14, 15, 16: Euroopan komissio

Sivut 17: Euroopan komissio

Sivut 18, 19: Euroopan komissio

Sivut 20, 21: Euroopan komissio

Sivu 22: iStock@sjhaytov

Sivu 23, 24, 25: Euroopan komissio

Sivut 26, 27: Euroopan komissio, iStockCCat82

Sivut 28, 29, 30, 31: Euroopan komissio

Sivut 32, 33, 34, 35: Euroopan komissio

Sivut 36, 37: iStock@verve231, Euroopan komissio

Sivut 38, 39: Euroopan komissio

Sivu 40: NCC

Sivu 41: www.weissenseer.com

Sivu 42: iStock@AM29

Sivu 43: iStock@Marco Marchi

Pääkirjoitus

Brysselissä 10.–13. lokakuuta järjestettävän Euroopan alueiden ja kuntien teemaviikon, aiemmin OPEN DAYS, valmistelut ovat jo pitkällä. Vaikka nimi on muuttunut, konsepti pysyy samana – noin 130 työpajaseminaaria, keskustelua ja verkottumistilaisuutta keskittyvät tänä vuonna teemaan "Alueet ja kunnat kestävän ja osallistavan kasvun puolesta". Jos et pääse paikan päälle Brysseliin, kansalaisille järjestetään tapahtumaohjelmaa eri puolilla Eurooppaa syyskuun ja marraskuun välisenä aikana.

Euroopan alueiden ja kuntien teemaviikon (EWRC) pääteemat ovat yhdenmukaisia komission ja alueiden komitean poliittisten painopisteiden kanssa: kestävä ja jatkuva taloudellinen kasvu, osallistava talouskasvu sekä ERI-rahastojen yksinkertaistaminen. Noin 187 aluetta ja kuntaa 28 maasta pohtivat uusia mahdollisuuksia houkutella ja toteuttaa EU-investointeja kunnissa ja alueilla, keskustelevat näiden investointien tuloksista, tekevät tunnetuksi hyviä käytänteitä ja edistävät vuoropuhelua tulevasta parannuksista.

Tärkeässä osassa on EWRC-yliopisto, jonka tarkoituksena on saattaa tuoreimmat alue- ja kaupunkikehitystä koskevat tutkimukset päättäjien ja käytännön toimijoiden saataville ja lisätä tietoisuutta tutkimustuloksista. Tänä vuonna suosittu tohtorikoulutettavien ja uransa alussa olevien tutkijoiden Master Class keskittyy EU:n koheesiopolitiikkaan.

Muihin ohjelman vetonauloihin lukeutuu vuosittaisten Regio-Stars Awards -palkintojen myöntämisseremonia, jossa juhlistetaan alueellisen kehityksen hyviä käytänteitä sekä koheesiopolitiikan rahastoista tuettuja innoittavia ja innovatiivisia hankkeita. Jatkoksi OPEN Urban DAY 2015 -tapahtumalle teemaviikolla järjestetään myös lukuisia kaupunkien käytännön toimijoiden yhteisölle suunnattuja tapahtumia ja julkistetaan vuotuisen valokuvakilpailun tulokset.

Korkeatasoista keskustelua

Jotta Euroopan rakenne- ja investointirahastojen edunsaajat voivat hyötyä parhaiten tarjolla olevista mahdollisuuksista, rahoituksen saamisen on oltava mahdollisimman yksinkertaista. Komission entisen varapuheenjohtajan ja yksinkertaistamista

käsittelevän korkean tason ryhmän puheenjohtajan Siim Kallasin haastattelu tarjoaa näkökulman siihen, miten 12 riippumatonta asiantuntijaa seuraa menettelyjä ja ajaa yksinkertaistamista edistääkseen investointien tehokkaampaa hyödyntämistä EU:n alueilla. Alle vuodessa ryhmä on analysoinut sähköistä hallinnointia, yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja, pk-yritysten rahoituksen saatavuutta ja rahoitusvälineitä koskevia aiheita ja laatinut päätelmiä ja suosituksia asianomaisille osapuolille. Parhailaan korkean tason työryhmä on laatimassa kertomusta vuoden 2020 jälkeistä aikaa koskevasta yksinkertaisemmasta täytäntöönpanokehyksestä, joka sisällytetään komission pohdintoihin koheesiopolitiikan tulevaisuudesta.

Uusi ilme

Tähän *Panoraman* numeroon on sisällytetty muutamia uusia artikkeleita, ja käyttöön on otettu useita uusia ulkonäkön liittyviä piirteitä, joiden avulla visuaalinen ilme on saatu vastaamaan paremmin sisältöä. Syväluotaava artikkeli puolalaisesta Pommerin alueesta käsittelee alueen kohtaamia haasteita ja "neuvottelustrategiaa", jolla ne pyritään voittamaan. Yhteistyössä monenlaisten kumppanien kanssa alue määrittelee älykkäitä erikoistumisaloja, kehittää elvyttämishankkeita ja koordinoi toimia kaupunkialueilla. Pommerin voivodikunnan aluejohtajan Mieczysław Strukin haastattelu valottaa, millainen vaikutus koheesiopolitiikalla on alueen taloudelliseen kehitykseen ja miten eri investointivälineet täydentävät toisiaan.

BAYinTRAP-hankkeen tarkastelun myötä pääsemme kulussien taakse katsomaan, miten kesäkurssikonseptin avulla opiskelijat sitoutettiin kaupunkiliikennejärjestelmiin ja rohkaistiin heitä osallistumaan kestävän kaupunkiliikennepolitiikan kehittämiseen.

Yhden aikakauden loppu

Lopuksi alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston pääjohtaja Walter Deffaa kertoo haastattelussaan 30-vuotisen uransa ylä- ja alamäistä Euroopan komissiossa nyt kun hän valmistautuu eläkkeelle jäämiseen ja uusiin ja jännittäviin haasteisiin. ■

Corina Crețu

Aluepolitiikasta vastaava Euroopan komission jäsen

Euroopan alueiden ja kuntien teemaviikko 2016

Vuonna 2016 Euroopan alueiden ja kuntien teemaviikon (tai "EWRC", aiemmin OPEN DAYS) aiheena on "Alueet ja kunnat kestävän ja osallistavan kasvun puolesta". Tapahtuma koostuu noin 130 työpajaseminaarista, keskustelusta ja verkottumistilaisuudesta, joihin osallistuu noin 6 000 osanottajaa. Brysselissä järjestettävien työpajaseminaarien lisäksi ympäri Eurooppaa järjestetään paikallisia tapahtumia syyskuun ja marraskuun 2016 välillä.

Tämän vuoden tapahtuman pääteemat ovat yhdenmukaisia Euroopan komission ja EU:n alueiden komitean vuoden 2016 poliittisten painopisteiden kanssa. Keskusteluilla pyritään tukemaan Euroopan rakenne- ja investointirahastojen vuosien 2014–2020 ohjelmien täytäntöönpanoa, osoittamaan EU:n investointien tuloksia, tekemään tunnetuksi hyviä käytänteitä ja kannustamaan ponnistelujen lisäämistä tulevien parannusten hyväksi:

➤ Kestävä ja jatkuva taloudellinen kasvu

Tässä ohjelmalohkossa keskitytään alueiden ja kuntien uusiin mahdollisuuksiin edistää kasvua ja luoda uusia työpaikkoja Euroopan talouksien kansainvälistymisen yhteydessä. Siinä tutkitaan, mitkä alueet ja kunnat houkuttelevat tällä hetkellä menestyksekkäästi uusia investointeja ja miksi. Siinä tarkastellaan myös nimenomaisesti uusia innovointiin liittyviä mahdollisuuksia erityisesti energiatehokkuuden, vähähiilisen talouden kehittämisen, kierrätystalouden edistämisen ja älykkään erikoistumisen näkökulmista.

➤ Osallistava talouskasvu

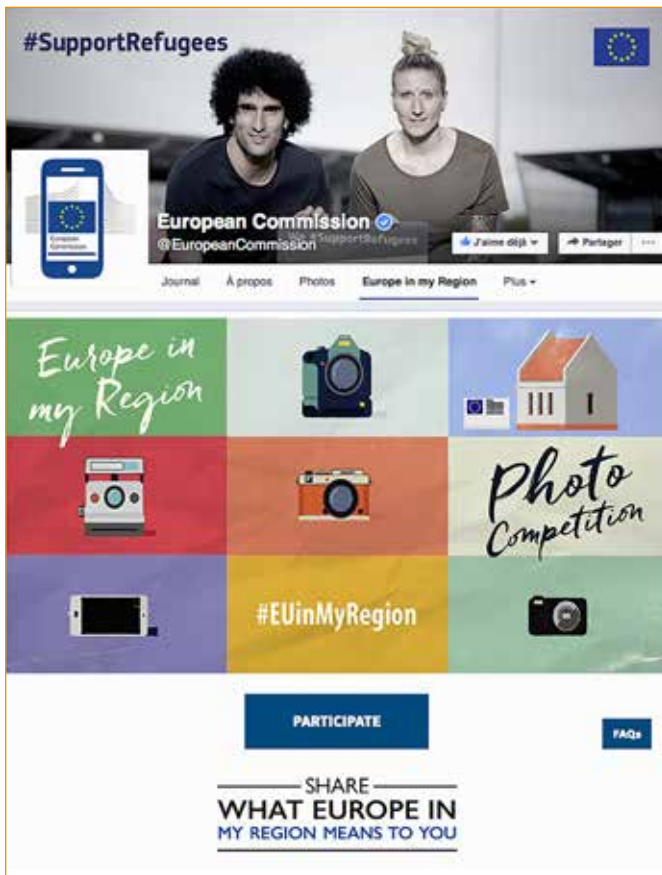
Tämän ohjelmalohkon seminaareissa tarkastellaan työmarkkinapolitiikan ja sosiaalista osallisuutta koskevan politiikan kehitystä ja toteuttamista paikallisella tasolla huonommassa asemassa olevien väestöosien hyväksi, mukaan lukien sosiaalinen asuntotarjonta, julkiset palvelut ja koulutus sekä toimet mikroyritysten ja pienten yritysten perustamisen helpottamiseksi ja itsenäistä ammattitoimintaa paremmin tukevan ympäristön luomiseksi. Ohjelmalohko antaa alueille ja kunnille mahdollisuuden jakaa kokemuksiaan pakolaiskriisin hallinnasta, myös EU:n rahoitusta käyttämällä.

➤ ERI-rahastojen yksinkertaistaminen

Tämän ohjelmalohkon puitteissa Euroopan rakenne- ja investointirahastojen tukemia hankkeita toimeenpanevilla alueellisilla ja kansallisilla viranomaisilla on mahdollisuus vaihtaa kokemuksia ja hyviä käytänteitä hankkeiden hallinnon tuloksellisuuden ja tehokkuuden parantamisesta, mukaan lukien keinot yksinkertaistaa hallintoa ja rakentaa hallinnollisia ja toimeenpanevia valmiuksia. Siinä tarkastellaan myös kaupunkikehityksen, yhdennettyjen alueellisten investointiohjelmien ja paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden parhaita käytänteitä sekä parhaita käytänteitä suhteessa uusien rahoitusvälineiden käytön edistämiseen. Tässä kohtaa käsitellään kauden 2007–2013 jälkiarviointien varhaisia tuloksia.

Erityinen huomio kaupunkialueita koskevaan toimintaohjelmaan

Jatkona viime vuoden OPEN Urban DAY -tapahtumalle Euroopan komissio, alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto ja EU:n alueiden komitea ovat yhdistäneet voimansa Brysselin pääkaupunkiseudun ja paikallisten instituutioiden, muiden kuntien edustajien ja eurooppalaisten verkkojen ja aloitteiden kanssa helpottaakseen kestävästä kaupunkikehityksestä koskevaa kansainvälistä vaihtoa.

Kaupunkien käytännön toimijoiden yhteisö voi osallistua Euroopan kaupunkialueita koskevaa toimintaohjelmaa (pääteemat, kumppanuudet ja yhden luukun periaate), kaupunkivaikutusten arviointia ja monitasoisen hallinnon tärkeyttä käsitteleviin erityisiin interaktiivisiin istuntoihin, työpajaseminaareihin, hankevierailuihin ja päätapahtumiin, joihin lukeutuvat myös Brysselin pääkaupunkiseudun järjestämät hankevierailut.

Paikalliset tapahtumat

Jokainen osallistuva alue ja kunta järjestää vähintään yhden paikallisen tapahtuman EWRC:n tuomiseksi lähemmäs kansalaisia. Nämä tapahtumat järjestetään syyskuun ja marraskuun välisenä aikana otsikon ”Eurooppa alueellani/kunnassani” alla, ja ne noudattavat EWRC:n teemallisia painopisteitä. Suurelle yleisölle, EU:n aluepolitiikan mahdollisille edunsaajille, asiantuntijoille, tutkijoille ja medialle suunnatut tapahtumat voidaan toteuttaa monissa eri muodoissa, kuten konferensseina, työpajaseminaareina, radio-/tv-lähetyksinä tai näyttelyinä. Paikalliset tapahtumat voidaan järjestää myös EU:n aluepoliittisten hankkeiden käynnistämisen yhteydessä tai ERI-rahastoista annettujen asetusten edellyttämien vuotuisten tiedotustoimien puitteissa.

http://ec.europa.eu/regional_policy/regions-and-cities/2016/local_events.cfm

Eurooppa alueellani -valokuvakilpailu

Viidenteen valokuvakilpailuun voi osallistua 28. elokuuta saakka. Kilpailuun osallistujien on määrä ottaa kuva EU:n rahoittamasta hankkeesta niin, että kuvassa näkyy rahoitustiedot sisältävä kyltti tai mainostaulu sekä EU:n lippu. Kolme voittajaa saavat palkinnoksi ammattivalokuvaajan pitämän valokuvauskurssin ja matkan Brysseliin.

<https://goo.gl/t3iwct>

RegioStars

RegioStars Awards -palkintojen tavoitteena on tunnistaa alueellisen kehityksen hyvät käytänteet sekä nostaa esiin omaperäisiä ja innovatiivisia hankkeita, jotka voivat houkuttaa ja innoittaa muita alueita.

Vuoden 2016 palkintokategoriat:

- ÄLYKÄS KASVU: uudet mahdollisuudet maailmantaloudessa
- KESTÄVÄ KASVU: kierrätystalous
- OSALLISTAVA KASVU: integroitu asuminen – osallistavien ja yhtenäisten yhteisöjen rakentaminen
- CITYSTAR: innovatiiviset ratkaisut kestäväan kaupunkikehitykseen
- TEHOKAS HALLINNOINTI: tulosten saavuttaminen erilaisella hallinnoinnilla.

Tänä vuonna tuomariston arvioitavaksi jätettiin 104 hakemusta.

RegioStars 2016 Awards -palkintoseremonia järjestetään virallisen EWRC-vastaanoton yhteydessä Brysselin BOZARissa tiistaina 11. lokakuuta. Aluepolitiikasta vastaava Euroopan komission jäsen Corina Crețu ja RegioStars Awards -tuomariston puheenjohtaja, Euroopan parlamentin jäsen Lambert Van Nistelrooij palkitsevat voittaneet hankkeet. ■

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/regio-stars-awards/

14. Euroopan alueiden ja kuntien teemaviikko 2016

10.–13. lokakuuta 2016, Bryssel

Rekisteröityminen alkaa 6. heinäkuuta:

<http://www.regions-and-cities.europa.eu>

EWRC-yliopisto

TEKEE TUNNETUKSI ALUE- JA KAUPUNKITUTKIMUSTA

EWRC-yliopiston tavoitteena on saattaa tuoreimmat alue- ja kaupunkikehitystä koskevat tutkimukset päättäjien ja käytännön toimijoiden saataville.

Tänä vuonna kahdeksatta kertaa järjestettävä EWRC-yliopisto on keskeinen osa Euroopan alueiden ja kuntien teemaviikkoa (EWRC). Sen tarkoituksena on helpottaa eri puolilla Eurooppaa työskentelevien tutkijoiden ja alueellisten ja paikallisten edustajien välistä vuoropuhelua ja lisätä tietoisuutta alue- ja kaupunkikehityksen ja EU:n koheesiopolitiikan alan tutkimustuloksista.

EWRC-yliopiston järjestävät kolme johtavaa aluetutkimuksen, aluetieteen ja aluesuunnittelun alan tieteellistä järjestöä – Regional Studies Association (RSA), European Regional Science Association (ERSA) ja Association of European Schools of Planning (AESOP) – yhdessä Euroopan komission ja Euroopan alueiden komitean (AK) kanssa.

Euroopan alueiden ja kuntien teemaviikkoon osallistuu noin 6 000 EU:n koheesiopolitiikasta kiinnostunutta käytännön toimijaa, päättäjää ja tutkijaa. Sen puitteissa järjestetään noin 130 Euroopan unionin toimielinten, alueiden, kuntien ja muiden EU:n koheesiopolitiikasta kiinnostuneen järjestöjen organisoimaa tilaisuutta. Tämän yleisen ohjelman sisällä EWRC-yliopisto järjestää tilaisuuksia, joissa keskitytään alueille ja kunnille käytännön kannalta tärkeisiin teemoihin.

Tänä vuonna EWRC-yliopisto käsittelee seuraavia aiheita:

- › Mikroyritysten siirtäminen kohti tuottavuuden eturintamaa
- › Tiedon helmet: kaupunkiyliopistojen verkoston haasteet ja ongelmat
- › Älykäs erikoistuminen viiden vuoden kuluttua: suunnittelusta toteutukseen
- › Tehokkaan aluepolitiikan paikkatietovaatimukset
- › Kestävä ja jatkuva talouskasvu: taloudellisen ja ekologisen kehityksen tasapainottaminen kunnissa ja alueilla

- › Ilmastonmuutoksen alueelliset seuraukset EU:n tasolla
- › Kaupunkikehitystä/aluepolitiikkaa koskevat määräykset ja haaste luoda yksinkertaistettuja ja käyttäjäystävällisiä toimeenpanojärjestelmiä
- › Huomisen kestävä yhteisöt: demografisen haasteen käsittely ja "hopeatalouden" dynamiikka
- › Maahanmuutto ja kunnat: maahanmuuton alueelliset näkökohdat
- › Keitä ovat Euroopan uudet itsenäiset ammatinharjoittajat ja mikä on heidän vaikutuksensa kasvuun sekä alueelliseen ja sosiaaliseen koheesioon?

EWRC Master Class

Tärkeä osa EWRC-yliopistoa on EU:n koheesiopolitiikasta kiinnostuneiden tohtorikoulutettavien ja uransa alussa olevien tutkijoiden Master Class. Tähän 9.–13. lokakuuta järjestettävään tapahtumaan osallistuu 30 valittua osanottajaa, ja se sisältää viisi päivää EU:n koheesiopolitiikkaan keskittyviä koordinoituja istuntoja. Osanottajilla on myös mahdollisuus esitellä lyhyesti keskeisin tutkimustyönsä korkeista EU:n virkamiehistä koostuville paneeleille ja vastaanottaa siitä kommentteja ja palautetta. Master Class käsittää pyöreän pöydän keskustelua, interaktiivisia istuntoja ja verkottumistapahtumia EU:n korkeimpien virkamiesten kanssa.

Vuoden 2016 Master Classin pääteemat ovat:

- › Osallistavan kasvun ja sosiaalisen koheesion edistäminen, mukaan lukien alueellinen ulottuvuus ja kaupunki- ja maaseutukehityksen yhdistäminen;
- › Verkostotalouden merkitys: politiikan oppiminen; alueiden ja kuntien väliset siirrot; tiedon leviäminen; ja
- › Koheesiopolitiikan toteutustavan parantaminen: tuloksellisuus, yksinkertaistaminen ja vastuuvollisuus.

Master Classiin osallistumisesta käydään kovaa kilpailua, sillä se tarjoaa nuorille tutkijoille stimuloivan ja palkitsevan ympäristön, mahdollisuuden tavata EU:n johtavia päättäjiä ja keskustella politiikan suunnittelun, täytäntöönpanon ja vaikutavuuden keskeisistä kysymyksistä. Aiempien osanottajien mielestä Master Classiin osallistuminen on luonut uusia verkostoja ja mahdollisuuksia ja edistänyt heidän uraansa.

Akateemiset järjestäjät

Regional Studies Association

Vuonna 1965 perustettu **Regional Studies Association** (RSA) on kaupunkija ja alueita koskevan tutkimuksen, kehityksen ja politiikan maailmanlaajuinen foorumi. RSA julkaisee viittä alan johtavaa aika-

kausjulkaisua, joista **Regional Studies** on vanhin ja tunnetuin. Lisäksi se rahoittaa uutta tutkimusta ja tiedonvaihtoa erilaisten rahoitusohjelmien, verkottumisen ja muiden tukimuotojen avulla auttaakseen tutkijoita kehittämään tutkimustaan, uraansa ja vaikutusvaltaansa. RSA:n näkemyksen mukaan alueet ovat tärkein taso, jolla voidaan tarkastella poliittisen, sosiaalisen ja ympäristöä koskevan muutoksen ja innovaation luonnetta ja vaikutuksia. Järjestö tekee yhteistyötä eri organisaatioiden, kuten Euroopan komission, AK:n, alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston, YK Habitatin, Maailmanpankin ja taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön kanssa, ja se ollut mukana EWRC-yliopiston ja Master Classin järjestämisessä alusta saakka.

www.regionalstudies.org

European Regional Science Association (ERSA) on suurin alueidenvälinen tiedejärjestö Regional Science Association Internationalin (RSAI) piirissä. ERSA käsittää tällä

hetkellä 18 kansallista ja kielellistä tutkijajärjestöä, jotka ovat kiinnostuneita Euroopan alueellisista haasteista. Sen maailmanluokan kongressi on ainutlaatuinen foorumi aluetutkimuksen

edistämiseen ja ajankohtaisia taloudellisia, sosiaalisia ja poliittisia haasteita koskevaan tiedonvaihtoon. ERSA tekee myös aktiivisesti yhteistyötä muiden kansainvälisten instituutioiden ja järjestöjen (esim. Euroopan investointipankki, Euroopan komissio, Euroopan yliopistojen liitto, AESOP) kanssa ja katsoo sen olevan välttämätöntä innovatiivisen ajattelun edistämiseksi ja uusien ja älykkäiden ratkaisujen luomiseksi olemassa oleviin alueellisen kehityksen ongelmiin.

www.ersa.org

Vuonna 1987 perustettu **Association of European Schools of Planning** (AESOP) on kansainvälinen järjestö aluesuunnittelun alan opetusta ja tutkimusta har-

joittaville yliopistoille. Yli 150 jäsentä käsittävä AESOP tarjoaa foorumin suunnittelua koskevan tiedon vaihtoon tutkijoille, käytännön toimijoille, ammatillisille elimille, poliitikoille ja muille alue- ja kaupunkikehityksen sidosryhmille ympäri Eurooppaa. AESOP:in vuosittainen kongressi on kasvanut Euroopan suurimmaksi suunnittelukokoukseksi. Järjestö julkaisee omaa **Planning Education** -aikakausjulkaisuaan ja tekee yhteistyötä yli 50 muun suunnittelujulkaisun kanssa. AESOP toimii yhteistyössä Euroopan tutkimus- ja ammattijärjestöjen sekä eurooppalaisten ja maailmanlaajuisten instituutioiden, virastojen ja ohjelmien (Euroopan komissio, AK, YK Habitat) kanssa tukien niiden kasvavaa kiinnostusta alueeseen ja alueperiaatteeseen. ■

www.aesop-planning.eu

LUE LISÄÄ

<http://regions-and-cities.europa.eu>

Palvelua hymy huulilla

TYÖSKENNELTYÄÄN 30 VUOTTA KOMISSIOSSA ALUE- JA KAUPUNKIPOLITIIKAN PÄÄOSASTON PÄÄJOHTAJAN WALTER DEFFAAN ON TULLUT AIKA JÄTTÄÄ HYVÄSTIT KOLLEGOILLEEN

Walter Deffaan aloittaessa uransa vuonna 1983 vain yhdeksän jäsenvaltiota oli liittynyt eurooppalaiseen hankkeeseen. Kolmessakymmenessä vuodessa on – vaikka matkalla onkin ollut sekä ylä- että alamäkiä – saavutettu huomattavaa edistystä, ja nyt yli 508 miljoonaa kansalaista 28 jäsenvaltiossa ovat osa kasvavaa EU-yhteisöä. Kuten Deffaa kertoo Panoramalle, hän on tänä aikana todistanut monia huomattavia muutoksia sekä omalla urallaan että unionissa kokonaisuudessaan.

Euroopan komissiossa työskentelysi aikana olet toiminut monissa eri tehtävissä eri pääosastoissa. Mikä niistä oli kaikista haastavin ... ja/tai palkitsevin?

Vietettyäni yli puolet elämästäni komissiossa minulla on paljon muistoja! Aloitin hallintovirkamiehenä talouden ja rahoituksen pääosastolla ja etenin urallani seitsemän pääosaston kautta pääjohtajaksi kolmeen niistä: sisäinen tarkastuspalvelu, verotuksen ja tulliliiton pääosasto ja alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto.

Budjettipääosasto ja aluepolitiikan pääosasto ovat ehkä vaikuttaneet minuun eniten, vaikkakin olen ollut urallani melko onnekas, sillä sen punainen lanka on kulkenut useiden politiikan muutosten läpi. Budjettipääosaston ja sisäisen tarkastuspalvelun kausinani osallistuin Liikasen Moitteeton ja tehokas varainhoito -aloitteeseen sekä Kinnockin hallinnointijärjestelmän, henkilöstöpolitiikan ja varainhoidon uudistamista koskevaan strategiaan. Pääsihteeristössä työskennellessäni vastasin komission ensimmäisestä vaikutustentarviointia koskevasta tiedonannosta ja olin komission jäsen Monika Wulf-Mathiesin kabinettipäällikkö. Työhöni sisältyi Agenda 2000 sekä vuosien 2000–2006 monivuotinen rahoituskehys, joka käsitti suuren

itälääjentyksen. Viime aikoina minut ja kollegani alue- ja kaupunkipolitiikan pääosastossa on pitänyt kiireisenä modernin koheesipolitiikan suunnittelu ja toimeenpano, täytäntöönpanojärjestelmän yksinkertaistaminen ja sekä politiikkamme että pääosastomme kehittämisen kohti tuloshakuisuuslogiikkaa.

Kuinka tuloshakuisuus eroaa aiemmasta keskittymisestä varojen käyttöasteeseen?

Enimmäistä kertaa pystymme raportoimaan, mihin raha tullaan käyttämään ja mitä sillä saavutetaan. Nyt voidaan osoittaa esimerkiksi, kuinka monta työpaikkaa luodaan, kuinka monelle ihmiselle taataan puhdas vesi tai kuinka monen koulutusta tuetaan, kuinka monta heikommassa asemassa olevaa ihmistä, kuten maahanmuuttajaa tai vähemmistön edustajaa, on mukana sosiaalisissa kehitysohjelmissä, kuinka montaa yritystä tuetaan ja kuinka monelle taloudelle taataan parempi laajakaistayhteys jne. Jäsenvaltiot määrittävät omat tavoitteensa ja koheesipolitiikan rahoitukselta odotetut tulokset, kun ohjelmat on hyväksytty. Lisäksi olemme asettaneet temaattista keskittämistä koskevia erityisvaatimuksia, jotta kohdennetut varat muodostavat kriittisen massan ja voivat saada aikaan todellisia vaikutuksia ja tuloksia kentällä.

Euroopan alueiden ja kuntien teemaviikko 2015: Master Class -perhekuva

Avoimuuden vuoksi on erittäin tärkeää, että tämä tieto on jokaisen kansalaisen saatavilla. Viime joulukuussa Euroopan komissio hyväksyi tiedonannon ("Investoinnit työllisyyteen ja kasvuun – ERI-rahoitusten vaikutusten maksimointi"), jossa eritellään odotetut pääasialliset tulokset, ja nämä tiedot ovat nyt julkisesti saatavilla komission avoimella tietofoorumilla (<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>), jota päivitetään säännöllisesti. Koheesiopolitiikka ei ole enää vain käsite – tuloshakuisuus voidaan nähdä ohjelmakauden 2014–2020 suurena läpimurtona.

Tämä on suuri edistysaskel, mutta oletko samaa mieltä, että tarvitaan vielä suurempia ponnisteluja aluepolitiikan kommunikointikuilun kaventamiseksi?

Kyllä, kommunikaatio on haaste. Tutkimukset osoittavat, että vain noin 30% kansalaisista on tietoisia EU:n rahoit-

”Paremmalla paikallisella kommunikaatiolla on paljon saavutettavaa”

tamista alueellisista hankkeista, vaikka yli 70% näistä pitää niitä hyvinä hankkeina. Paremmalla paikallisella kommunikaatiolla on paljon saavutettavaa – mitä useammat ihmiset tietävät alueilla tehtävästä työstä, kuten uudesta vedenpuhdistuslaitoksesta tai innovaatiokeskuksesta, sitä myönteisempiä heidän asenteensa ovat. Mitä lähemmäksi päästään paikan päällä eläviä ihmisiä, sitä kiinnostuneempia he ovat ympärillään käynnissä olevista hankkeista. Teemme aktiivisesti töitä INFORMin, jäsenvaltioissa ja alueilla toimivien viestintäjohtajien verkoston, kanssa auttaaksemme heitä vaihtamaan hyviä käytänteitä. Jäsenvaltioissa järjestetään seminaarisarja, johon osallistuu monia sidosryhmiä – kuten komission edustustot jäsenvaltioissa ja Europe Direct -tiedotuskeskukset – jäsenvaltioiden ja niiden kansalaisten

välisen vuoropuhelun edistämiseksi. Viime Eurooppa-päivänä 9. toukokuuta paikalliset poliitikot useissa jäsenvaltioissa yhdistivät voimansa ja vierailivat tutustumassa hankkeisiin ja osoittamassa Euroopan unionin tukea. Toivomme myös, että yhä useammilla EU:n toimielinten poliittisilla edustajilla on mahdollisuus vierailulla tutustumassa joihinkin esimerkillisiin hankkeisiin ollessaan kotimaassaan.

Kuinka komissio pystyy varmistamaan, että koheesiopolitiikkaa käytetään mahdollisimman tehokkaasti kaikilla alueilla?

Vuosien kuluessa koheesiopolitiikan rahoituksella on ollut huomattava vaikutus, ja suuremman avoimuuden ansiosta meillä on todisteita siitä, että sillä on tehty paljon

heikommin kehittyneiden alueiden, erityisesti Itä-Euroopan, kehittämiseksi ja se on auttanut niitä tavoittamaan kehittyneempiä alueita. Kuitenkin on vielä olemassa merkittäviä taloudellisia eroja, ja tarkastelemme nyt jälkeen jääneitä alueita ja sitä, kuinka voimme parantaa vaikutustamme tietyissä alhaisen tulotason maissa ja/tai alhaisen kasvun alueilla. Kyse ei ole vain rahasta – huolta herättävät lisäksi hallintotapa sekä hallinnolliset ja oikeudelliset puitteet, joihin myös tartutaan ennakkoehtojen käyttöönotolla. Käytännön tasolla tietojen vaihdon kansallisten/alueellisten hallintoelinten välillä on tarkoitus parantaa hallinnollisia valmiuksia, kun taas hallintotavan osalta rehellisyys sopimukset torjuvat petoksia ja korruptiota, ja hankintaviranomaisten ja tarjoajien välisillä sopimuksilla pyritään takaamaan suurempi avoimuus.

Myös raja-alueet ovat korkealla sijalla asialistalla nyt, kun jäsenvaltiot etsivät ratkaisuja pakolaiskriisiin ja turvallisuuskysymyksiin. Näillä alueilla asuu noin 150 miljoonaa eurooppalaista, ja monet heistä kohtaavat ongelmia, joita ei voida ratkaista ainoastaan rahalla. Komission jäsenen

”Tuloshakuisuus voidaan nähdä ohjelmakauden 2014–2020 suurena läpimurtona. Enimmäistä kertaa pystymme raportoimaan, mihin raha tullaan käyttämään ja missä”

Corina Crețun käynnistämä raja-alueita koskeva selvitys on suunniteltu käsittelemään hallinnollisia ja lainsäädännöllisiä asioita, jotka liittyvät esimerkiksi raja-alueiden terveydenhuoltoon, sosiaaliturvaan ja työmarkkinoiden liikkuvuuteen. Esimerkkinä Tanskan ja Ruotsin välisen rajan ylitys kesti ennen 30 minuuttia Juutinrauman siltaa pitkin. Nyt aika on tuplaantunut rajatarkastusten vuoksi, joilla voi ajan myötä olla huomattavia taloudellisia vaikutuksia molempien maiden alueisiin. Puhumattakaan tarkastusten epämukavuudesta ja epäkäytännöllisyydestä niille kansalaisille, jotka asuvat toisessa maassa ja työskentelevät toisessa.

Meillä on myös toinen huoli: menneisyydessä jäsenvaltioiden väliset erot olivat vähentymässä, mutta talouskriisi pysäytti kaventumisen, mikä oli hälyttävä merkki. Syrjäiset alueet ja kunnat kärsivät eniten kriisiä seuranneesta kasvun hidastumisesta. Olemme vastanneet haasteeseen keskittymällä koheesiopolitiikassa enemmän investointeihin. Viittaamme tässä nyt Euroopan rakenne- ja investointirahastoihin. Olemme lähes kaksinkertantaneet (noin 20 miljardilla eurolla) rahoitusvälineisiin kohdistetut varat kasvattaaksemme koheesiopolitiikan tuesta hyötyvien yritysten määrää merkittävästi. Tavoitteena on edistää alueellisia talouksia keskittymällä todellisen kasvun alueisiin, kuten innovointiin ja erityisesti älykkään erikoistumisen strategiaan, jonka uskon olevan erittäin tehokas väline alueellisten talouksien siirtymävaiheen helpottamisessa. Eri maiden useat alueet ovatkin yhdistäneet voimansa Vanguard-aloitteen myötä, jonka tunnuslause on: "Uutta kasvua älykkäällä erikoistumisella". Aloite perustuu EU:n alueiden sitoutumiseen älykkääseen erikoistumiseen uuden kasvun edistämiseksi yritysinnovoinnin ja teollisuuden uudistumisen avulla.

Tällä ohjelmakaudella Euroopassa on yli 120 kansallista ja alueellista älykkään erikoistumisen strategiaa. Kiinnostavaa tässä on se, että pyydämme jäsenvaltioita tekemään yhteistyötä alueellisten ja julkisten viranomaisten – ei vain omien hallitustensa – kanssa alueellisen kehityksen edistämiseksi työskentelemällä yritysten, tutkijoiden, yliopistojen ja kansalaisyhteiskunnan kanssa yhteiskunnallisessa prosessissa, jonka uskon olevan sekä erittäin tärkeä että erittäin lupaava.

Komissiossa on kritisoitu joitakin pääosastoja siitä, etteivät ne tee enemmän yhteistyötä. Oletko havainnut parannusta sisäisissä synergioissa tässä subteessa?

Tietysti määrin edellisen kysymyksen yhteydessä mainittu yhteistyö ulottuu perinteisten rajojen yli ja heijastuu siihen, kuinka työskentelemme komissiossa sen puolesta, ettei koheesiopolitiikka olisi enää erillinen politiikan ala. Teemme nykyisin yhteistyötä muilla aloilla työskentelevien kollegojen kanssa (esim. energia, ympäristö ja tutkimus) unohtamatta kaupunkikehitystä – itseasiassa yhteistyö eri pääosastojen välillä ei ole koskaan ennen ollut näin tiivistä.

Tämä liittyy menneisyyteeni, sillä uskon vahvasti julkisen sektorin innovointiin, jossa tärkeällä sijalla on tiedon jakaminen kaikkiin yksiköihin. Olemme esimerkiksi ottaneet käyttöön Seal of Excellence -järjestelmän. Jos tutkimusryhmän hanke on valittu Horisontti 2020 -hankepyyntöön, mutta sen toteuttamiseen ei ole tarpeeksi rahoitusta, sitä voidaan tukea alueellisesta rahoituksesta ilman uutta hakemusta, jos se on yhdenmukainen aluekehitysohjelman kanssa. Näin ollen tutkimuksen ja kehityksen ja aluepolitiikkojen välillä on todellista synergiaa.

Myös Junckerin Euroopan investointisuunnitelman ja ERI-rahastojen välillä on yhteys: investointisuunnitelma perustuu taloudelliseen kannattavuuteen, ja sen on tarkoitus houkuttaa yksityisiä investointeja – mutta jonkun on otettava riskejä. Joskus nämä riskit voivat olla niin suuria, että tarvitaan ylimääräistä katetta – ja tässä koheesiopolitiikka voi auttaa. Hyvä esimerkki tällaisesta synergiaista on

investointirahasto Troisième Révolution Industrielle Nord-Pas-de-Calaisin alueella. Se on ohjelma, jolla tavoitellaan hiilidioksidipäästöjen poistamista kokonaan vuoteen 2050 mennessä, jolloin alueen energian tarve tullaan kattamaan uusiutuville energianlähteillä. Meillä on itse asiassa käytössä erittäin ennakoiva ja moderni hallintorakenne, jolla pyritään saattamaan yhteen esimerkiksi jäsenvaltioiden energiasta vastaavat henkilöt ja rahastojen johtajat, ja sama koskee ympäristöalaa.

Ulottuuko tämä synergia muihin EU:n toimielimiin tai Euroopan ulkopuolisiin maihin?

Keskustelemme tietenkin kaikista tärkeistä asioista parlamentin, neuvoston ja alueiden komitean (AK) kanssa – kumppanuus AK:n kanssa on meille erityisen tärkeä. Aiemmin sen tuki oli yleisluontoisempaa, mutta nyt se on strategisempaa esimerkiksi kaupunkien toimintaohjelman ja älykkään

”Tutkimuksen ja kehityksen ja aluepolitiikkojen välillä on todellista synergiaa”

erikoistumisen osalta. Yhdennetty politiikka ohjaa yhä enemmän strategisesti tärkeitä alueita, muun muassa ympäristönäkökohtia, yhteiskunnallisia kysymyksiä, pienten yritysten tukemista ja niin edelleen, erityisesti kunnissa. Amsterdamin sopimus ja kaupunkialueita koskeva toimintaohjelma tarjoavat uuden mielenkiintoisen ja monitasoisen hallinnon toimintatavan strategisesti tärkeällä politiikan alalla.

Euroopassa tilastot osoittavat, että sekä suuret että keskikokoiset kaupungit ovat kasvun moottoreita, ja tarvitsevat siten yhdennettyä päätöksentekoa. Kaupunki-elämän haittapuolia ovat yhteiskunnal-

liset ongelmat, saasteet, liikennepuuhkat, asuntopula jne., joiden vuoksi nämä alueet tarvitsevat erityishuomiota. Kuitenkin maailmanlaajuisesti tarkasteltuna Euroopan kaupunkialueet ovat esimerkkejä hyvistä käytänteistä. Latinalainen Amerikka ja Kiinan ja Japanin kaltaiset maat, joissa ei ole yhtä tasapainoista kaupunkirakenteita, ottavat meistä mallia.

Kuinka eurooppalainen hanke on muuttunut siitä kun tulit töihin komissioon?

Kun aloitin työt Brysselissä 1980-luvun alussa, jäsenvaltioita oli yhdeksän ja olimme kriisitilassa – kaikki puhuivat

euroskleroosista, ja Wernerin suunnitelma talous- ja rahaliitosta oli epäonnistunut. Oikeastaan jollain tavoin kriisi on aina ollut osa eurooppalaista hanketta, mutta olemme aina päässeet eteenpäin ja voittaneet sen.

Aluksi hankkeessa oli kyse Länsi-Euroopan yhdistymisestä, ja sitten yhteisvaluutta otettiin käyttöön 19 jäsenvaltiossa vuonna 2002. Siitä lähtien olemme yhdistäneet koko mantereen itälaajentumisen myötä ja jatkaneet edistymistä. Nyt jäsenvaltioita on mukana yhteisessä päätöksenteossa lähes kolminkertainen määrä. Mutta meillä on edelleen kriisejä, kuten nyt – syviäkin kriisejä. 1980- ja 1990-luvuilla valitimme, ettei Euroopan

”Tällä ohjelmakaudella Euroopassa on yli 120 kansallista ja alueellista älykkään erikoistumisen strategiaa”

asioista ollut merkittävää julkista poliittista keskustelua, mutta nyt sitä eittämättä on, vaikkakin se tuo haasteita kaikille eurooppalaisen hankkeen parissa työskenteleville.

Lopuksi, kuinka aiot ottaa kaiken irti eläkeajasta näin palkitsevan uran jälkeen?

Toisin kuin jotkut urat, pääjohtajan työ ei ole sellainen, jota voi hoitaa osa-aikaperiaatteella. Olisi ollut parempi hidastaa vähitellen kuin lopettaa täysin yhtenä

päivänä. Mutta olen jo suunnitellut useita projekteja aikani täyteen, mukaan lukien golftaitojeni parantaminen, patikointi Alpeilla yhden tyttäristäni kanssa, nuorten opettaminen yliopistossa tai ehkä jonkin aivan uuden ja erilaisen kokeileminen – se jää nähtäväksi! Arvostan todella etuoikeutettua uraani, joka minulla on ollut Euroopan komissiossa, ja – sen lisäksi että nautin siitä – haluaisin antaa jotakin takaisin yhteisölle. ■

Yksinkertaistamisen voimamies

Panorama julkaisee yksinoikeudella yksinkertaistamista käsittelevän korkean tason työryhmän puheenjohtajana toimivan komission entisen varapuheenjohtajan Siim Kallasin haastattelun.

Siim Kallas, voisitteko kertoa lyhyesti, mikä on korkean tason työryhmän tehtävä?

Ryhmämme tavoitteena on varmistaa, että jäsenvaltiot käyttävät kaikkia saatavilla olevia vaihtoehtoja, joilla ne voivat yksinkertaistaa edunsaajien elämää. Tarkastelemme myönteisiä esimerkkejä yksinkertaistamista sekä syitä, joiden vuoksi toisissa maissa vielä epäröidään. Suuntaamme katseemme myös tulevaisuuteen ja pyrimme ajattelemaan avarakatseisesti, jotta löytäisimme uusia tapoja yksinkertaistaa sääntöjä. Neuvomme Euroopan komissiota ERI-rahastojen edunsaajille aiheutuvan hallinnollisen taakan vähentämisessä kuluvalle ohjelmakaudella sekä pohdimme pidemmän aikavälin näkymiä ja teemme ehdotuksia vuoden 2020 jälkeiselle kaudelle.

Mikä sai teidät ottamaan vastaan korkean tason työryhmän puheenjohtajan tehtävän ja mitä haasteita olette kokenut tehtävässänne?

Oma kiinnostukseni yksinkertaistamista kohtaan johtuu siitä, että olen ollut toteuttamassa Virossa uudistuksia ja etenkin varmistamassa, että maan hallinnossa käytetään kattavasti tietotekniikkaa. Minua motivoi myös se, että olen työskennellyt EU:n talousarviota koskevan vastuuvapauden myöntämisestä vastaavana komission jäsenenä. Haluaisin, että julkinen hallinto pyrkisi kaikkialla Euroopassa aina yksinkertaistamaan tapaansa kommunikoida kansalaisten kanssa.

ERI-rahastot muodostavat merkittävän osuuden EU:n talousarviosta, ja kansalaiset, alueet sekä jäsenvaltiot pitävät niitä suuressa arvossa. Rahastot tarjoavat kansalaisille varsin konkreettisen keinon nähdä EU:n vaikutukset omalla alueellaan. Monet edunsaajat valittavat, että EU-rahoituksen saaminen on liian vaikeaa. Vaikka rahoitusta myönnettäisiinkin, byrokratia ja tarkastukset hankaloittavat hankkeen hallinnointia niin paljon, etteivät he halua enää kokeilla sitä uudelleen. Tämä vaikuttaa merkittävästi rahastojen maineeseen, ja meidän on varmistettava, ettei se vie huomiota tavoitteista, joihin näillä investoinneilla pyritään.

Mielestäni yksi suurimmista ongelmista on se, että virhettä tarkastellaan liikaa poliittisesta näkökulmasta. Esimerkiksi menettelyn noudattamisessa tapahtunut yksinkertaista erehdyistä pidetään virheenä. Kun tilintarkastustuomioistuin ilmoittaa kolmen prosentin virheestä, kaikki päättelevät heti, että koheesiovaroista on haaskattu kolme prosenttia. Ja koska kaikki pelkäävät tekevänsä virheen, jäsenvaltiot pyytävät usein selvennyksiä ja lisäohjeita. Nämä ohjeet muuttuvat ei-sitoviksi säännöiksi, jotka johtavat uusiin rajoituksiin ja lisäävät oikeudellista epävarmuutta. Kaikki tämä johtaa lopulta ”hallitsemattomaan sääntelyviidakkoon”. Tämä säännöstehtailun päättymätön noidankehä on katkaistava.

Saavuttaakseen parempia tuloksia ja edistääkseen edunsaajien kannalta myönteisempiä menettelyjä komissio pyrkii maksimoimaan yksinkertaistamisen mahdollisuudet ohjelmakaudella 2014–2020. Tätä kunnianhimoista tehtävää varten komissio perusti viime heinäkuussa riippumattomista asiantuntijoista koostuvan korkean tason työryhmän, jonka tehtävänä on valvoa yksinkertaistamista Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI) edunsaajien kannalta. Korkean tason työryhmän puheenjohtaja Siim Kallas kertoo, kuinka ryhmän työ on edennyt.

Asiantuntemuksen yhdistäminen

Euroopan komissio perusti Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI) edunsaajille tarkoitetun yksinkertaistamista käsittelevän korkean tason työryhmän heinäkuussa 2015. Ryhmän 12 erittäin kokenutta asiantuntijaa neuvovat Euroopan komissiota ERI-rahastojen edunsaajille aiheutuvan hallinnollisen taakan vähentämisessä. Työryhmä arvioi, miten jäsenvaltiot käyttävät yksinkertaistamismahdollisuuksia, tunnistaa hyviä käytäntöjä ja esittää Euroopan komissiolle suosituksia yksinkertaistamistoimien käytön tehostamiseksi kaudella 2014–2020 sekä vuoden 2020 jälkeistä sääntelykehystä ajatellen.

Mitä työryhmä on tähän mennessä saavuttanut ja mitä se haluaa vielä saavuttaa?

Korkean tason työryhmä on itse asiassa saavuttanut melko paljon. Vuoden sisällä olemme kokoontuneet kolme kertaa ja analysoineet jo neljää aihealuetta: sähköistä hallinnointia, yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja, EU-rahoituksen saatavuutta pk-yrityksille ja rahoitusvälineitä. Komissiolle toimitettiin 1. maaliskuuta ensimmäiset sähköistä hallinnointia ja yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja koskevat päätelmät ja suositukset, jotka ovat myös kaikkien sidosryhmien saatavilla. Kesäkuun loppuun mennessä

pyrimme hyväksymään ja julkaisemaan myös EU-rahoituksen saatavuutta pk-yrityksille ja rahoitusvälineitä koskevat päätelmät ja suositukset. Nämä ovat niin sanottuja välikertomuksia käsitellyistä aihealueista. Vuonna 2018 julkaisemme yksinkertaistamista koskevan loppukertomuksen. Tällä hetkellä keskitymme aihealueisiin, joihin mielestämme voidaan vaikuttaa kuluvalla ohjelmakaudella, mutta myöhemmin tänä vuonna ryhdymme pohtimaan perusteellisesti, miten täytäntöönpanokehystä voidaan yksinkertaistaa vuoden 2020 jälkeen. Pyrimme antamaan asiaa koskevan kertomuksemme ennen kesää 2017, jotta komissiolle olisi aikaa ottaa se huomioon

tulevaa koheesiopolitiikkaa koskevissa pohdinnoissaan.

Kertoisitteko tarkemmin, mitä voimme odottaa seuraavalta kokoukseltanne, jossa käsitellään ylisääntelyä?

Viranomaiset ottavat itse käyttöön uusia sääntöjä ja valvontatoimia virheiden välttämiseksi. Sääntelyn lisääntyminen kuitenkin lisää ongelmien ja virheiden määrää, mikä on erittäin ongelmallista edunsaajiemme kannalta. Seuraavassa kokouksessa kaksi jäsentämme esittelee ylisääntelyä koskevan raportin. Kuulemme myös hallintoviranomaisten, täytäntöönpanoelinten, paikallishallintojen ja tietenkin lopullisten edunsaajien kokemuksia. Keskustelun perusteella odotamme saavamme hyvän kokonaiskuvan tilanteesta, jotta työryhmä voi esittää konkreettisia suosituksia tämän tärkeän ongelman ratkaisemiseksi.

Miten arvioitte korkean tason työryhmän puheenjohtajana keinoja, joilla yksinkertaistaminen voidaan saavuttaa?

Kaikki haluavat, että tuloksia saadaan aikaan ja varoja käytetään asianmukaisesti. Yksinkertaistamisella pyritään siis selkeyttämään hankkeiden toteutusta,

Korkean tason ryhmän ensimmäinen kokous lokakuussa 2015

Ainutlaatuinen näkökulma

Siim Kallasilla on laaja-alaista kokemusta sääntelyn yksinkertaistamiseen liittyvistä haasteista Euroopan tasolla. Hän työskenteli kaksi kautta Barroson komissiossa, ensin hallinnosta, tilintarkastuksesta ja petostentorjunnasta vastaavana komission varapuheenjohtajana ja sen jälkeen liikenteestä vastaavana komission jäsenenä. Hän on toiminut myös Viron pääministerinä ja valtiovarainministerinä. Hänen kokemuksensa Viron uudistamisesta sekä EU:n taloudellisen tuen ja uudistustoimien yhdistelmällä aikaansaadun taloudellisen muutoksen seuraamisesta on tarjonnut hänelle ainutlaatuisen näkökulman keinoihin, joilla EU-rahoitus voidaan parhaiten kytkeä käytännön tasolla tapahtuvaan edistymiseen. Aikaisemmin hän on työskennellyt talous- ja rahoitusosalalla, ja tällä hetkellä hän työskentelee vierailevana professorina Tarton yliopistossa Virossa.

jotta huomio voidaan keskittää tuloksiin. Tällä ohjelmakaudella on hyödynnettävä mahdollisimman tehokkaasti jo olemassa olevia mahdollisuuksia. Olemme jo esittäneet muutamia suosituksia siitä, mitä mielestämme voidaan saavuttaa esimerkiksi helpottamalla yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen käyttöä hallintoviranomaisten kannalta.

Tulevaisuutta ajatellen tarvitaan mielestäni radikaalimpaa lähestymistapaa, joka tuo tiettyjä muutoksia rahastojen painopisteisiin. Tarkoiton, että toimintakehys on sopeutettava investointityyppeihin esimerkiksi lisäämällä joustavuutta niin, että toimintakehys mukautuu eri rahoitusvälineiden luonteeseen. Meidän on myös ratkaistava tarkastusten ja valvonnan eri tasojen välinen luottamuspuola.

Tätä ja tulevaa ohjelmakautta ajatellen yksinkertaistaminen voidaan mielestäni saavuttaa vain, jos kaikilta toimijoilta löytyy siihen poliittista tahtoa ja tukea. Halu sääntöjen yksinkertaistamiseen kasvaa koko ajan. Komissio suhtautuu tietenkin avoimesti rahastojen täytäntöönpanon parantamiseen, koska se on perustanut korkean tason työryhmän. Vastaavaa avointa suhtautumista olen havainnut myös ollessani yhteydessä Euroopan parlamenttiin ja alueiden komiteaan. Tiedän, että myös jäsenvaltiot ovat valmiita, joten uskon, että voimme löytää konkreettisia ratkaisuja. ■

LUE LISÄÄ

<http://bit.ly/1eYWX6J>

UUTISET [LYHYESTI]

Kreikkalaisten projektien esittely

EU:n laajuisen, alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston organisoiman ”Eurooppa alueellani” -kampanjan puitteissa kreikkalaisilla oli touko- ja kesäkuussa mahdollisuus saada lisätietoa EU:n yhteisrahoittamista hankkeista omalla alueellaan. Talous-, kehitys- ja matkailuministeriön puitteissa toimivan kansallisen strategisen viitekehysten koordinoitelmien ja alueiden hallintoviranomaisten Ateenassa ja yhdeksällä alueella järjestämät 26 tapahtumaa keskittyivät pääasiassa koulutuksen, kulttuurin, kuljetuksen ja kaupunkiympäristön alan hankkeisiin.

Kreetan alue kutsui opiskelijoita tietotekniikkaan tutkimuksen ja teknologian perustana keskittyvän tutkimuslaitoksen tutkijoiden kehittämän keinoälysovelluksen demonstraatioihin. Alueen viidessä koulussa sekä Hioksella ja Tripolisissa pidettiin sarja tiedotustilaisuuksia. Ne pidettiin kouluissa, jotka rakennettiin tai joita laajennettiin tai parannettiin kauden 2007–2013 kansallisen strategisen viitekehysten rahoituksella.

Talous-, kehitys- ja matkailuministeriön puitteissa toimivan kansallisen strategisen viitekehysten koordinoitelmien aloitteesta suuri EU:n yhteisrahoittama hanke Kreikan pääkaupungissa isännöi muita rahoitusta saavia hankkeita kuljetussektorilla.

Eurooppa-päivänä Itä-Makedonia ja Traakian alue avasivat ovet Ksanthin varuskunnan päämajaan, joka restauroitiin kansallisen strategisen viitekehysten varoilla, sekä järjestivät näyttelyn, joka kuvasi vanhan tupakkavaraston muuttamista viiden tähden hotelliksi Drámassa JESSICA-rahoituksen

avulla. Kulttuurihankkeita esiteltiin myös Epeiroksen alueella, Jooniansaarilla, Thessaliassa, Länsi-Kreikassa, Peloponnesoksella ja Manner-Kreikassa.

LUE LISÄÄ

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/atlas/greece/

ESIRin menestyksekkäs vuosi

Kahdeksantoista kuukauden kuluttua siitä, kun puheenjohtaja Jean-Claude Juncker käynnisti Euroopan investointisuunnitelman, ja vuoden kuluttua Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) perustamisesta, komissio on arvioinut tähänastisia saavutuksia.

EIP-ryhmän hallinnoima Euroopan strategisten investointien rahasto (ESIR) toimii odotetusti osoittaen vähintään 315 miljardia uusiin reaalitalouteen tehtäviin investointeihin vuoden 2018 puoliväliin mennessä. ESIR tarjoaa suuririskisimmän takauksen, minkä ansiosta EIP on voinut investoida useampiin ja joskus riskialttiimpiin hankkeisiin sekä aiemmin kuin olisi ollut mahdollista ilman ESIR:iä. Kaiken kaikkiaan rahasto toimii jo 26 jäsenvaltiossa, ja tähän mennessä myönnettyjen hyväksyntöjen perusteella sen odotetaan käynnistävän 100 miljardin investoinnit.

Helmikuussa komissio antoi ohjeita siitä, kuinka Euroopan rakenne- ja investointirahastot (ERI-rahastot) voidaan yhdistää ESIR-rahaston kanssa mahdollisimman suurten investointien mahdollistamiseksi. Ensimmäiset hankkeet hyötyvät jo tästä yhdistelmästä käytännössä, ja sitä tullaan vielä yksinkertaistamaan edelleen. ■

LUE LISÄÄ

<http://europa.eu/!XC78YN>

Yksi kaikkien ja kaikki yhden puolesta

Interact-ohjelma on esimerkki tehokkaan hallinnointiin liittyvistä hyvistä käytännöistä, joihin kuuluu yhdenmukaistettujen välineiden kehittäminen

Interreg-yhteisölle. Näitä välineitä ovat muun muassa KEEP, HIT, eMS ja Interreg-tuotemerkki. Interactin viestintäpäällikkö Gabriel Alvarez kertoo lisää.

Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI) tehokas hallinnointi on usein haastavaa Euroopan alueille, mitä tulee varainhoidon virheiden välttämiseen ja konkreettisten tulosten aikaansaamiseen. Tästä syystä jokaisen maan ja jopa jokaisen alueen hallinnossa on yleisenä käytäntönä kehittää omia ratkaisujaan. Tämä lähestymistapa voi kuitenkin aiheuttaa korkeita hallinto- ja rahoituskustannuksia.

Ongelman ratkaisemiseksi Euroopan komissio on perustanut riippumattomista seurannan yksinkertaistamisen asiantuntijoista koostuvan korkean tason ryhmän ERI-rahastojen edunsaajille. Ryhmän tehtävänä on neuvoa komissiota ERI-rahastojen edunsaajien hallinnollisen taakan yksinkertaistamisessa ja vähentämisessä.

Samalla Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) investointiprioriteetteihin lukeutuvat muun muassa julkisten viranomaisten ja sidosryhmien institutionaalisten valmiuksien parantaminen ja tehokas julkinen hallinto. Tämä kuvastuu ohjelmakauden 2014–2020 yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen temaattisessa tavoitteessa 11.

Laadukas julkinen hallinnointi vaikuttaa myönteisesti taloudelliseen ympäristöön stimuloimalla tuottavuutta, kilpailukykyä ja kasvua. Tämä

tausta tarjoaa Interreg-ohjelmille ja jäsenvaltioille ehdottomasti hyvät mahdollisuudet maksimoida synergiat eri elinten välillä.

Katalysaattorin roolissaan Interact-ohjelma on valinnut yhdenmukaistamisen yhdeksi pääasialliseksi yksinkertaistamistoimeksi sekä Interreg-ohjelman elinten että edunsaajien toiminnan virtaviivaistamiseksi. Interact-ohjelman toimiessa edistäjänä Interreg-yhteisössä on perustettu työ- ja asiantuntijaryhmiä, jotka osallistuvat yhteisten, kaikissa ohjelmissa käytettävien tuotteiden kehittämiseen.

Tämän yhteisen lähestymistavan ansiosta Interreg-ohjelmat ovat epäilemättä säästäneet henkilöstö- ja talousresursseja pyrkiessään yhteistyöhön, yksinkertaistamiseen ja tuloksellisuuteen. Tämän toiminnan tuloksena Interact pystyi kehittämään KEEP:in, HIT:in ja eMS:n sekä yhdenmukaisen brändin Interregille.

KEEP on kattava ja helppokäyttöinen eurooppalainen tietokanta, hakukone ja klusterointityökalu, jota Interreg, Interreg-IPA CBC ja ENPI/ENI CBC -hankkeet ja

edunsaajat ovat käyttäneet vuodesta 2000. Se parantaa Interregin näkyvyyttä ja yhteistyötä ja läpinäkyvyyttä EU:n rahoituksen käytön suhteen sekä yhteistyön aukkojen, onnistumisten ja trendien analysointia.

Se tarjoaa lukemattomia mahdollisuuksia löytää asiaankuuluvia kumppaneita, etsiä vastaavia hankkeita teemoiltaan erilaisilta aloilta ja poimia tietoja raportointi-, tutkimus- tai tilastointitaroituksiin. Tähän mennessä KEEP-tietokantaan on syötetty yli 17 000 alueellista yhteistyöhanketta, jotka kattavat jopa 73% kauden 2000–2006 hankkeista ja 93% kaikista kauden 2007–2013 hankkeista.

HIT koostuu joukosta malleja, tietosivuja ja mallilomakkeita, joiden avulla tuetaan ja ohjataan Interreg-ohjelman hallinnointia eri aloilla: hankkeiden valinta ja toteutus, varainhoidon valvonta ja tilintarkastus sekä menojen tukikelpoisuus.

Se sisältää yhteisesti sovitut tiedonkeruuta ja -käsittelyä koskevat vähimmäisodotukset, jotka perustuvat asianomaisten EU:n politiikkojen vaatimuksiin. Vuonna 2015 toteutetun Interact-kyselyn mukaan 66% Interreg-hankkeista aikoo käyttää HIT-pakettia kaudella 2014–2020, kun taas 20% hankkeista käyttää sitä inspiraation lähteenä.

eMS on valmis valvontaohjelmisto EU:n yhteistyöohjelmia ja -hankkeita varten, ja se kattaa hankkeen koko elinkaaren hankehakemuksesta, arvioinnista ja toteutuksesta maksuun ja raportointiin Euroopan komissiolle.

Interactin kehittämä ohjelmisto tarjotaan ilmaiseksi EU:n yhteistyöohjelmille. Tähän mennessä eMS-yhteisöön on liittynyt 33 Interregin, Interreg-IPA CBC:n ja ENI CBC:n ohjelmaa, ja monet käyttävät eMS:ää jo hakemuspyyntöihin, hankkeen arviointiin ja raportointiin.

eMS:n ansiosta EU:n yhteistyöohjelmat ovat paremmin hakijoiden ulottuvilla, sillä se yhdenmukaistaa hankkeiden hakemusmenettelyjä ja raportointikäyttöliittymiä Euroopassa. Tähän mennessä se on säästänyt yli 10 miljoonaa veronmaksajien

varoja. Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosaston yksinkertaistamista käsittelevä korkean tason ryhmä on myös tunnustanut eMS:n parhaaksi käytännöksi (ks. s. 14).

Interact on EAKR:n ohjelma, joka keskittyy palvelujen toimittamiseen Interregin, Interreg IPA-CBC:n ja ENI:n ohjelmien tukemiseksi. Se käsittelee temaattista tavoitetta 11: institutionaalisten valmiuksien ja tehokkaan julkishallinnon edistäminen.

Yhteinen brändäys

Interregin brändäykseen sisältyy erilaisia aloitteita, kuten yhteinen nimike (Interreg) kaikille ohjelmille kielestä riippumatta, yhteinen logo ja tiedotuskampanja, josta käytetään nimeä Euroopan yhteistyöpäivä. Kampanjan tavoitteena on paikallisten tapahtumien järjestämisestä saaduista hanketuloksista tiedottaminen joka vuosi 21. syyskuuta.

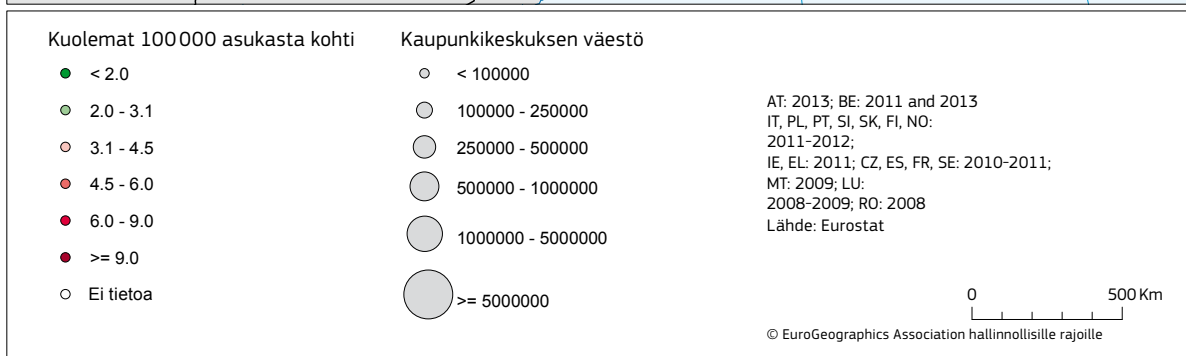
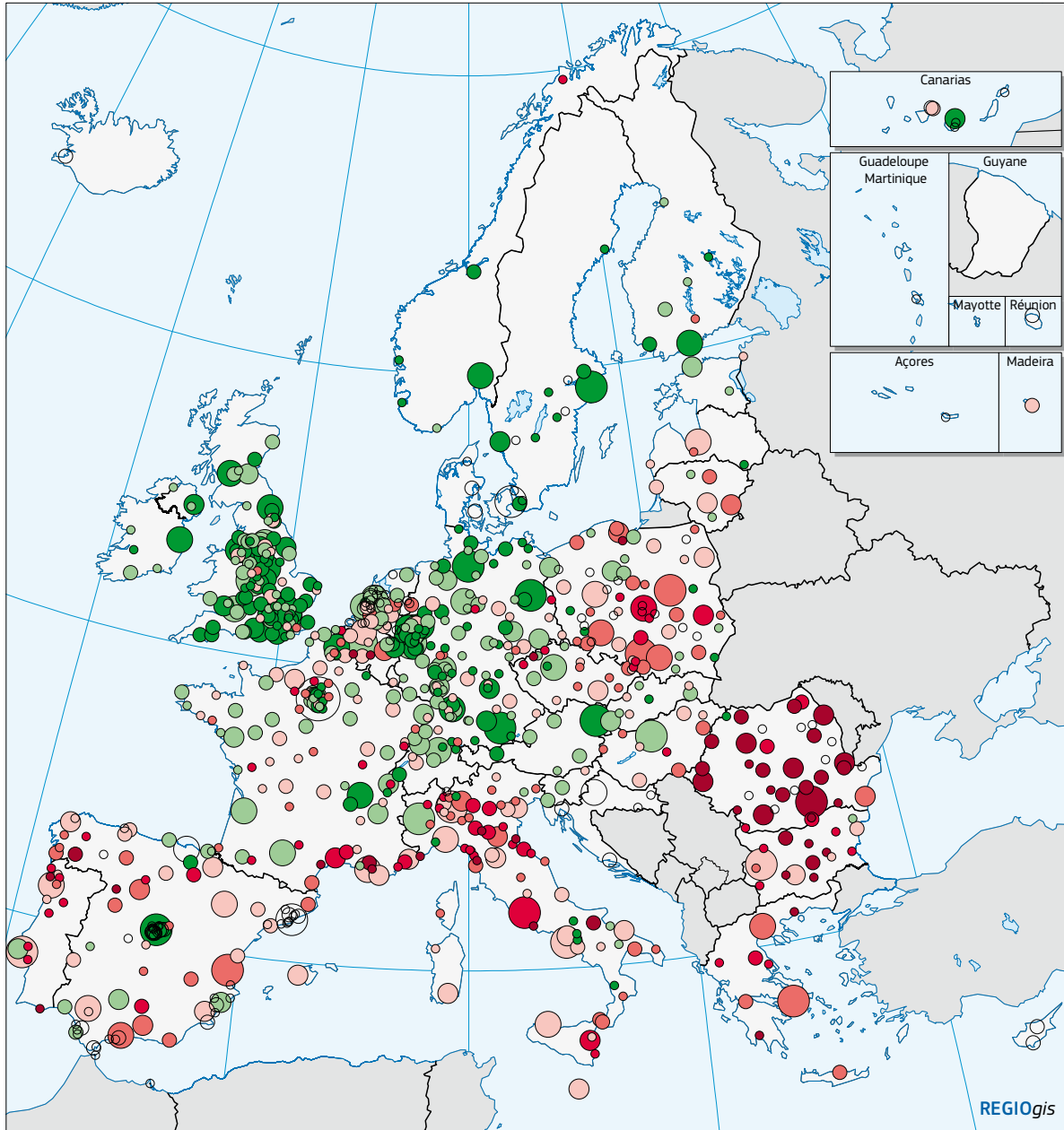
Interreg-brändin yhteisellä lähestymistavalla pyritään parantamaan näkyvyyttä ja valtitsevia käsityksiä. Euroopan komissio käytti jopa nimeä uudelleen (Interreg V) Interregin brändäykseen liittyvään aloitteeseen perustuvassa ohjelma-aloja ja talousarvioita koskevassa päätöksessään. Yli 70% ohjelmista on ottanut käyttöön uuden Interreg-logon ja osallistunut Euroopan yhteistyöpäivään. ■

LUE LISÄÄ

www.interact-eu.net

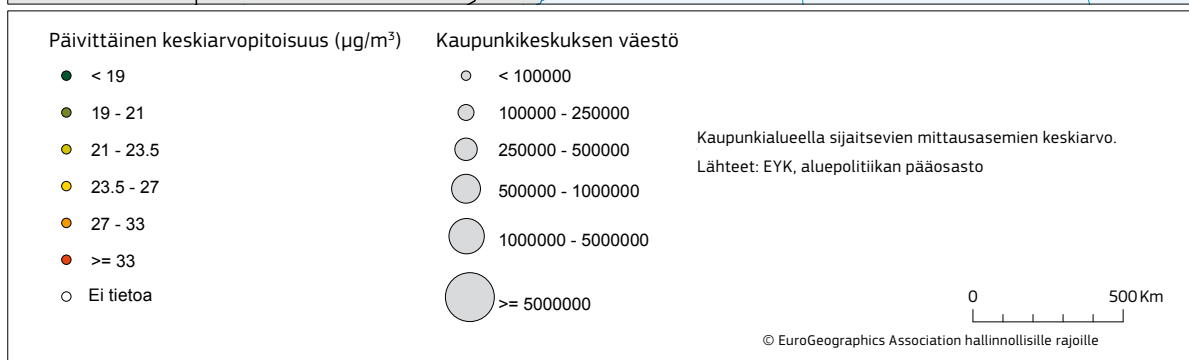
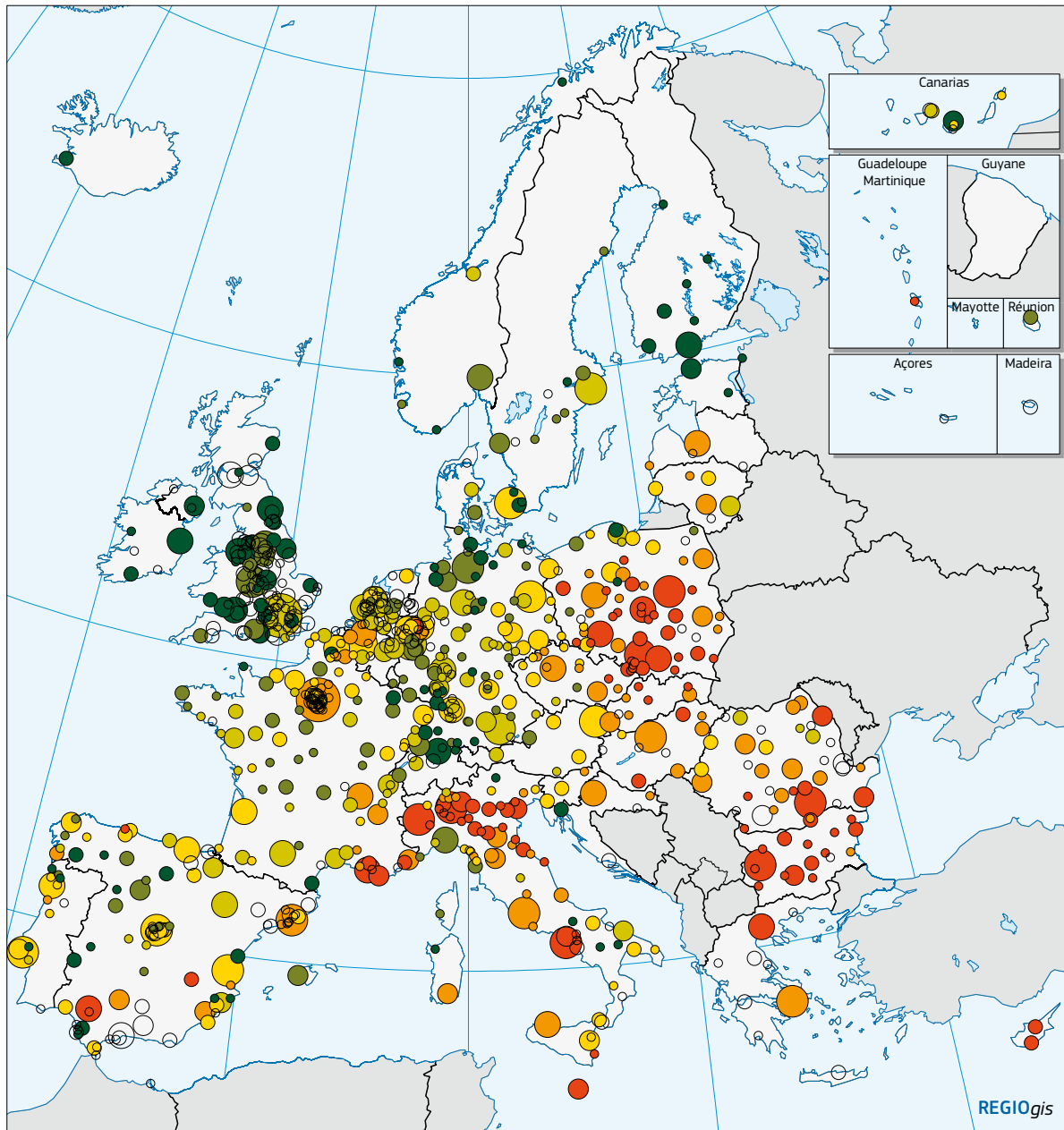
TIELIIKENNEKUOLEMAT KAUPUNGEISSA, 2011–2013

EU pyrkii puolittamaan tieliikennekuolemat vuoteen 2020 mennessä, mikä tarkoittaisi alle 3,1 kuolemaa 100000 asukasta kohden. Tavoite on jo saavutettu vihreällä merkatuissa kaupungeissa. Useimmissa Luoteis-Euroopan kaupungeissa tieliikennekuolemien määrä on matala, mutta violetilla merkattujen kaupunkien on vielä pienennettävä lukujaan. Määrä on yhä korkea useimmissa Romanian kaupungeissa (>9) sekä monissa Bulgarian ja Kreikan kaupungeissa (>6). Parannettavaa on vielä useimmissa Italian, Espanjan ja Portugalin kaupungeissa, jotta EU:n tavoite saavutetaan vuoteen 2020 mennessä.

ILMASSA OLEVIEN HIUKKASTEN (PM10) PITOISUUS KAUPUNGEISSA, 2013

Ilmansaasteet voivat vaikuttaa haitallisesti ihmisten terveyteen ja jopa lyhentää elinikää. EU:n direktiivin mukaan läpimitaltaan $10 \mu\text{m:n}^*$ hiukkasten pitoisuuden on oltava alle $40 \text{ mikrogrammaa/m}^3$. Punaisella merkatuissa kaupungeissa tämä kynnyksarvo ylittyi vuonna 2013. Maailman terveysjärjestön ohjearvo on tiukempi: $20 \mu\text{g/m}^3$. Kaikissa keltaisella ja oranssilla merkatuissa kaupungeissa tämä arvo ylittyi vuonna 2013. Suurimmat pitoisuudet mitattiin Bulgarian, Etelä-Puolan ja Kyproksen kaupungeissa sekä Italiassa sijaitsevan Po-joen laakson kaupungeissa. Molempien kynnyksarvojen alle jäivät vain muutamat kaupungit, joista useimmat sijaitsevat Suomessa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja jotkut Espanjassa, Ranskassa ja Saksassa.

* hiukaset mitataan mikrometreinä = μm = (1/1000 millimetriä) / mikrogrammoina kuutiometrillä = $\mu\text{g/m}^3$ (1 mikrogramma = 1/1000000 g grammaa)

Adrian- ja Joonianmeren aluetta koskeva Euroopan unionin strategia: paikoillanne, valmiit, nyt!

Adrian- ja Joonianmeren aluetta koskevan Euroopan unionin strategian (EUSAIR) tarkoituksena on auttaa aluetta hyödyntämään täysimääräisesti muun muassa meritalouden edistämisen, ympäristönsuojelun, liikenne- ja energiayhteyksien parantamisen ja kestävän matkailun edistämisen alojen tiiviimmän yhteistyön tuomia etuja. Alueella asuu 70 miljoonaa ihmistä, ja se on ensisijaisen tärkeä Euroopan maantieteellisen jatkuvuuden kannalta.

Puolitoista vuotta on kulunut Brysselissä marraskuussa 2014 pidetystä aloituskonferenssista, ja nyt EU:n makroaluestrategia on täytäntöönpanovaiheessa. Kahdeksan osallistujamaan (Albanian, Bosnian ja Hertsegovinan, Kroatian, Kreikan, Italian, Montenegron, Serbian ja Slovenian) yhteistyö perustuu vakaaseen alustaan, jonka kautta strategian neljä temaattisen pilarin painopisteet on määritelty: 1) sininen kasvu, 2) alueen yhteyksien kehittäminen, 3) ympäristön laatu ja 4) kestävä matkailu. Joulukuussa 2015 hyväksytty Interreg ADRIAN -ohjelma kattaa saman maantieteellisen alueen kuin EUSAIR, ja sen ensisijainen toimintalinja on strategian hallinnointi- ja hallintorakenteiden tukeminen.

Ensimmäinen EUSAIR-foorumi, jossa tarkasteltiin saavutettua edistymistä, järjestettiin Dubrovnikissa (Kroatiassa) 12.–13. toukokuuta 2016. Foorumiin osallistui kahdeksan osallistujamaan ulkopoliitikasta ja EU-rahoituksesta vastaavien ministereiden lisäksi aluepolitiikasta vastaava komission jäsen Corina Crețu sekä yli 600 tärkeää sidosryhmää (kansalliset, alueelliset ja paikalliset hallinnot, korkeakoulut, liike-elämä ja kansalaisyhteiskunta) Adrian- ja Joonianmeren alueelta.

Sanoista tekoihin

Foorumin avauspuheenvuorossa komission jäsen Crețu viittasi kolmeen pääelementtiin, joiden avulla voidaan siirtyä sanoista tekoihin. Ensinnäkin on ajateltava rajojen ja sektoreiden yli ja toimittava oman mukavuusalueen ulkopuolella. Toiseksi on varmistettava, että kaikki olennaiset kumppanit ovat mukana. Kolmanneksi poliittinen tahto on muunnettava riittäviksi resursseiksi. Dubrovnikin julkilausuma vahvistaa sen hyväksyneiden ministereiden sitoutumisen osoittaa taloudellisia, hallinnollisia ja teknisiä resursseja sekä kehottaa mukauttamaan strategian paremmin kansallisiin rahoituksen painopisteisiin.

Foorumin osanottajat keskustelivat siitä, kuinka makroalueellinen lähestymistapa voi auttaa aluetta kehittymään vahvemmaksi vastaamalla yhdessä erilaisiin ja monimutkaisiin haasteisiin, joita yksittäiset maat eivät voi enää toivoa ratkaisevansa yksin. Foorumissa keskusteltiin myös siitä, että tehokas monitasoinen hallintojärjestelmä on keskeinen edellytys strategian vakaalle täytäntöönpanolle ja sen tavoitteiden saavuttamiselle.

Foorumissa vahvistettiin EUSAIRin mahdollisuudet parantaa alueen kilpailukykyä ja yhteentoimivuutta sekä tukea neljän mukana olevan ehdokasmaan ja mahdollisen ehdokasmaan tietä kohti EU-jäsenyyttä.

Strategialla tuetaan kahdeksaa maata neljän pilarin avulla:

Sininen kasvu

EUSAIR

Kreikka ja Montenegro

Alueen yhteyksien kehittäminen

EUSAIR

Italia ja Serbia

Ympäristön laatu

EUSAIR

Slovenia ja Bosnia ja Hertsegovina

Kestävä matkailu

EUSAIR

Kroatia ja Albania

Monialaiset näkökohdat ja horisontaaliset periaatteet:

- Valmiuksien parantaminen, viestintä mukaan lukien
- Tutkimus, innovointi, pk-yritykset
- Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen
- Katastrofiriskien hallinta

Kroatian hallitus luovutti Adrian- ja Joonianmeren aloitteen ja EUSAIRin tämänhetkisen puheenjohtajuuden Kreikan hallitukselle 1. kesäkuuta 2016. Talousasioista vastaava varaministeri Alexis Charitsis totesi foorumin päätöskokouksessa pitämässään puheenvuorossa, että Kreikan puheenjohtajuutta ohjaa johtajatus ”ajattelle makroalueellisesti, toimi paikallisesti”.

Makroaluestrategia muodostaa yhdennetyt puitteet, joita voidaan tukea muun muassa Euroopan rakenne- ja investointi-rahastosta ja joilla voidaan vastata samalla maantieteellisellä alueella sijaitsevien EU-maiden ja EU:n ulkopuolisten maiden yhteisiin haasteisiin. Maat hyötyvät tiiviimmästä yhteistyöstä, joka edistää taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden saavuttamista.

Neuvoston vuonna 2014 hyväksymä Adrian- ja Joonianmeren aluetta koskeva Euroopan unionin strategia on kolmas EU:n makroaluestrategia urauurtavan EU:n Itämeri-strategian (hyväksytty 2009) ja Tonava-strategian (hyväksytty 2011) jälkeen. Neljäs Alppien aluetta koskeva makroaluestrategia käynnistettiin tammikuussa 2016 (ks. *Panorama* 56).

LUE LISÄÄ

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/conferences/adriatic-ionian/2016

<http://www.adriatic-ionian.eu/>

Kameralla tallennettua

Joka vuosi tuhannet hankkeet ympäri Eurooppaa saavat aluerahoitusta Euroopan unionilta. Eurooppa alueellani -valokuvakilpailu on upea mahdollisuus päästä tositoimiin kamerasi kanssa ja ottaa kuvia EU:n rahoittamista hankkeista. Tässä on vain pieni valikoima viime vuosina eri puolilla Eurooppaa otetuista valokuvista.

Tämän vuoden kilpailuun voi osallistua 28. elokuuta 2016 asti. Voittajat palkitaan Euroopan alueiden ja kuntien teemaviikon aikana Brysselissä 10.–13. lokakuuta. ■

LUE LISÄÄ OSOITTEESTA

<https://goo.gl/t3iwcT>

Panorama ottaa mielellään vastaan puheenvuoronne!

Omin sanoin on Panorama-lehden osio, jossa paikallisen, alueellisen, kansallisen ja EU:n tason sidosryhmät esittävät näkemyksiään uudistetusta koheesiopolitiikasta ja kertovat suunnitelmistaan kaudelle 2014–2020.

Panorama ottaa mielellään vastaan puheenvuoronne omalla kielellänne, ja se saatetaan esittää seuraavissa numeroissa. Tietoja määräpäivistä ja kirjoitusohjeita saa ottamalla meihin yhteyden.

regio-panorama@ec.europa.eu

Arctic Smartness – hyödynnetään alueen potentiaalia

Lappi on EU:n pohjoisin alue ja arktisen alueen portti. Sillä on tärkeä rooli paitsi ilmastonmuutoksen ja luonnonvarojen kestäväen kehittämisen alalla myös kansainvälisen yhteistyön, yleisen turvallisuuden ja talouskehityksen alalla, kuten todetaan äskettäin julkaistussa yhteisessä tiedonannossa Euroopan parlamentille ja neuvostolle arktista aluetta koskevasta yhdenmennyksestä EU:n politiikasta.

Ilmaisuus "arktinen alue" herättää usein stereotyyppisiä mielikuvia lumesta ja jäästä, mutta alueella on paljon muutakin tarjottavaa: mittavat luonnonvarat, hyvä infrastruktuuri ja innovatiivinen ajattelutapa. Vain muutamassa vuodessa Lappi on kääntänyt arktisen alueen haasteensa arktisen älykkyyden Arctic Smartness -hankkeeksi.

Miten Lapista sitten tuli innovoinnin alalla edistynein arktinen alue? Tänä päivänä Lappi on lukemattomien pienten kylien, kaupunkikeskusten ja matkailukohteiden muodostama harvinainen yhdistelmä, jossa on kuitenkin vielä paljon tilaa kaikille. Täällä on metsiä, jyliseviä koskia, laaja valikoima tutkimuspalveluja sekä vakaa investointi- ja liiketoimintaympäristö, jota tuetaan vahvoilla rajat ylittävillä yhteistyöverkostoilla. Täällä arktisuus on arkea.

Teollisen asiantuntemuksen ja kestäväen kehitykseen sitoutumisen tasapainoinen yhdistelmä luovat perustan Lapin luonnonvarojen jalostamiselle.

Merkittävästä teollisesta kehityksestä huolimatta – alueella on yksi EU:n suurimmista metsäteollisuuden ja mineraalien jalostus-

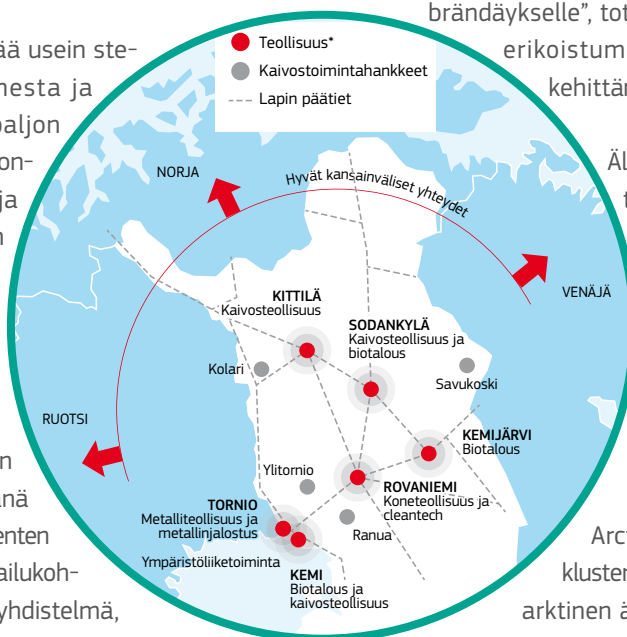
toiminnan keskittymistä – Lappi on edelleen myös alue, jolla on maailman puhtaimmat vesistöt ja ilma. Se on myös suurin sertifioitu luonnontuotteiden keruualue.

"Päätimme tehdä Lapissa rohkeita ja avarakatseisia päätöksiä ja investoida samalla tulevaisuuteen. Lappi oli yksi ensimmäisiä Suomen alueita, jotka ottivat käyttöön älykkään erikoistumisen (S3) käsitteen. Älykäs erikoistuminen oli merkkipaalu, joka auttoi meitä tunnistamaan alueen potentiaalista nousevia uusia teollisuudenaloja ja loi perustan alueen Arctic Smartness -käsitteen brändäykselle", toteaa Kristiina Jokelainen, älykkään erikoistumisen ja alueellisten klustereiden kehittämisen johtaja Lapin liitosta.

Älykkään erikoistumisen suunnittelu ja toteutus perustuivat alusta lähtien sidosryhmien laajaan osallistumiseen ja alueelliseen sitoutumiseen. Lapin Arctic Smartness -hanketta toteutetaan vastavuoroisesti eri sektoreiden ja teknologian alojen kanssa alueellisen ja alueiden välisen yhteistyön avulla.

Arctic Smartness -hankkeen alueelliset klusterit – arktinen teollisuus ja kiertotalous, arktinen älykäs maaseutuverkosto, arktinen muotoilu, arktinen turvallisuus ja arktiset kehitysympäristöt – muodostavat Lapin kestäväen kehityksen ja alueellisen innovointijärjestelmän selkärangan. Tämä moderni monialainen synergiaa hyödyntävä ja rajoja rikkova lähestymistapa auttaa meitä voittamaan alueen kriittisen massan puuttumisen ja yhdistämään Lapin teollisuudenalat maailmanlaajuisiin arvoketjuihin.

Päivi Ekdahl - Kehitysjohtaja, Lapin liitto

Koheesiopolitiikka tukee saaria

Saarialueilla on yhteisiä ja erityisiä ominaispiirteitä, jotka erottavat ne selkeästi mantereella sijaitsevista alueista. EU:n rakenne- ja investointirahastot ovat erittäin tärkeässä asemassa, kun näillä alueilla pyritään käynnistämään pitkän aikavälin investointihankkeita ja tukkimaan rahoitusaukkoja.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 174 artiklassa tunnustetaan, että saarialueet kärsivät pysyvistä haitoista, jotka vaativat erityistä huomiota. Muun muassa kuljetuksen, energiatehokkuuden (joka vaikuttaa energiaköyhyyteen) ja digitaalisen liitettävyyden aloilla jokapäiväiset haasteet, kuten mittakaavaetujen puute, markkinoiden pieni koko ja yksityisten investointien vähäisyys, vaikuttavat yrityksiin ja elannon ansaitsemiseen.

Koheesiopolitiikka soveltuu Euroopan unionin politiikoista parhaiten saarien kohtaamiin haasteisiin vastaamiseen. Saarialueet ovat olleet esimerkillisiä Euroopan rakenne- ja investointirahastojen käytössä muun muassa kuljetukseen, energiatehokkuuteen, uusiutuvaan energiaan ja tutkimukseen tehtyihin investointeihin, jotka edistävät vuoteen 2020 ja sen jälkeiseen aikaan ulottuvien Euroopan strategisten tavoitteiden saavuttamista.

On kuitenkin olemassa myös esimerkkejä epäonnistumisista ja vääristymistä, jotka koskevat erityisesti koheesiopolitiikan saatamista niiden saarten ulottuville, jotka ovat NUTS 3 -tasolla tai alemmalla tasolla ja jotka kuuluvat mantereella sijaitseviin NUTS 2 -alueisiin, joiden BKT on huomattavasti korkeampi.

Syrjäisen sijaintinsa ja luontaisten ominaispiirteidensä vuoksi saaret ovat olleet erityisen alttiita viimeaikaisen talouskriisin vaikutuksille. Eurostatin tuoreimmat alueelliset BKT-luvut vuodelta 2014 paljastavat, että jyrkimmin (30%) BKT putosi Euroopassa saarialueilla, mikä on edelleen merkki Euroopan keskusta- ja reuna-alueiden välisestä kasvavasta kehityserosta. Tähän tulevaisuuden haasteeseen voidaan vastata erityisesti vahvistamalla koheesiopolitiikan alueellista ulottuvuutta.

Euroopan perifeeristen merellisten alueiden liitto (www.cpmr.org), johon kuuluu noin 160 aluetta, jotka edustavat noin 200 miljoonaa ihmistä, kampanjoi Euroopan alueen tasapainoisemman kehityksen puolesta. Vuodesta 1973 CPMR ja sen saarikomissio ovat kohdistaneet huomionsa ja toimensa sen takaamiseen, että niiden perifeeriset ja saarilla sijaitsevat jäsenalueet otetaan huomioon alueellisilta vaikutuksiltaan merkittävissä politiikoissa, kuten sosiaali- ja talouspolitiikassa, alueellisessa koheesiopolitiikassa, meripolitiikassa ja saavutettavuudessa. ■

George Hatzimarkos – Euroopan perifeeristen merellisten alueiden liiton (CPMR) puheenjohtaja ja Etelä-Egean alueen (Kreikka) kuvernööri

Pommerin älykäs lähestymistapa kaupungin elävöittämiseen

Puolalainen Pommerin itsehallintoalue toteuttaa Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) toimenpideohjelmaa, jonka tavoitteena on muun muassa kaupunkien elävöittäminen. Toimenpideohjelma on vain yksi väline, jolla toteutetaan Pommerin aluekehitysstrategiaa 2020.

Pommerin alueellisella toimenpideohjelmalla kaudelle 2014–2020 pyritään vastaamaan alueen kohtaamiin haasteisiin talouden, koulutuksen, ammatillisten ja sosiaalisten toimien, yksittäisten alueiden mahdollisuuksien, liikennejärjestelmän sekä energian ja ympäristön aloilla. Tärkeimpänä tehtävänä on taata synergiaedut, yhtenäisyys ja saumaton yhteistyö hyödyntäen useita eri teemoja ja eri toimeenpanovälineitä.

Tavoitteiden saavuttamiseksi Pommeri soveltaa menestyksellä neuvottelulähestymistapaa, joka perustuu eri kumppaniorganisaatioiden, yksiköiden ja yhteisöjen osallistumiseen ja sitoutumiseen. Tähän sisältyy älykkäiden erikoistumisalojen määrittely, parhaiden elävöittämissankkeiden kehittäminen sekä kaupungeissa ja niitä ympäröivillä toiminnallisilla alueilla toteutettavien toimien koordinointi.

Puolassa sijaitsevalla alueella on sovellettu ainutlaatuista alhaalta ylöspäin -kumppanuusprosessia, jossa älykkäät erikoistumisalat määritellään elinkeinoelämän ja tiedemaailman yhteisöjen avoimessa kilpailussa antamien ehdotusten perusteella. Ehdotusten arvioinnista vastasivat kansainvälistä liiketoiminta- ja tutkimuskokemusta omaavat alueen ulkopuoliset ja ulkomaiset asiantuntijat. Kilpailun tuloksena alueen viranomaiset määrittelivät neljä älykkään erikoistumisen aluetta (ks. s. 31).

Vahvuus lukuina

Kilpailumenettely erikoistumisalojen valitsemiseksi käynnisti erittäin aktiivisen yrittäjyyslähtöisen oivaltamisprosessin, johon kuului yhteistyötä lukuisten alueellisten, liike-elämää, koulutusalan ja liike-elämän organisaatioiden ja kansalaisjärjestöjen kanssa. Tieteen ja liike-elämän välisen yhteistyön kannalta keskeisillä toimijoilla oli mahdollisuus työskennellä suoraan kiinnostuneiden kumppanien kanssa. Mukana oli yhteensä yli 400 yksikköä, mukaan lukien alueen suurimpia kouluja ja oppilaitoksia, johtavia liike-elämän organisaatioita, kuntia ja kuntaliittoja sekä sairaaloita ja lukuisia kansalaisjärjestöjä. Suurimman ryhmän muodostivat kuitenkin noin 300 yritystä.

Neuvottelulähestymistapa näkyi vahvasti alueen älykkäiden erikoistumisalojen määrittämisessä. Valittuaan älykkäät erikoistumisalat alueelliset viranomaiset neuvottelivat kunkin alan ympärille järjestäytyneiden yhteisöjen kanssa sopimuksen, jossa määriteltiin erikoistumisalan laajuus ja ensisijaiset tutkimusalueet sekä periaatteet ja lähestymistapa erikoistumisalojen kehityksen tukemiseksi julkisista varoista, mukaan lukien kauden 2014–2020 alueellisesta toimenpideohjelmasta.

Älykkään taloudellisen erikoistumisen kehittämiseen osallistuvien yhteisöjen merkittävän yhdentymisen, jota edellä mainitut sopimukset vahvistavat, kautta on tarkoitus luoda monia uusia ja innovatiivisia liiketoimia, hankkeita ja tuotteita, joita voidaan kaupallistaa Pommerin ja muiden alueiden kehittämiseksi.

Valittujen erikoistumisalojen osalta Pommeri pyrkii profiloitumaan maailmanlaajuisesti vaihtoehtoisilla polttoaineilla toimivien vesikulkuneuvojen, ”älykkäiden kotien”, energian varastointiin liittyvien ongelmien ratkaisemiseen keskittyvän teknologian sekä terveydenhuoltoalan innovatiivisten tuotteiden ja palvelujen valmistajaksi.

Älykkäiden erikoistumisalojen valintamenettelyn alusta alkaen huomiota on kiinnitetty yksityisen pääoman rooliin eri ryhmien kehittämässä yrityksissä ja hankkeissa. Yksityisen pääoman osuus takaa suuremman tehokkuuden ja sovellettujen ratkaisujen kestävyuden, minkä lisäksi se mahdollistaa taloudellisen kehityksen rahoituksen vuoden 2020 jälkeen, jolloin koheesiopolitiikan rahoitus on pienempi kuin nykyisellä ohjelmakaudella.

Uudistuspolitiikka

Kaudella 2014–2020 yksi koheesiopolitiikan painopisteistä ja osa sen kaupunkiulottuvuutta on kaupunkien rappeutuneiden alueiden kattava elävöittäminen. Se on myös tärkeä osa kaupunkipolitiikkaa koko Puolassa. Tällä kaudella koheesiopolitiikasta tuetut elvytyshankkeet perustuvat täysin kattavaan ja harmoniseen sosiaalisten, taloudellisten ja alueellisten toimien yhdistelmään. Ensijaisena tavoitteena on rappeutuneiden kaupunkialueiden asukkaiden sosiaalinen osallisuus ja heihin vaikuttavan köyhyyden vähentäminen.

Pommeri sovelsi tätä lähestymistapaa jo kaudella 2007–2013 hyödyntäen tuolloin saatavilla olleita toimeenpanomekanismeja. Kaikissa EAKR:n yhteisrahoittamissa elävöittämissä hankkeissa merkittävä osa sosiaalisiin toimiin ohjatuista resursseista – 15 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista – kohdennettiin joustovälineen kautta. Tarkoituksena oli tukea täydentäviä sosiaalisia toimenpiteitä Puolan rappeutuneilla alueilla erillisellä toimenpideohjelmalla, johon sisältyi Euroopan sosiaalirahaston (ESR) toimintaväline.

Euroopan solidaarisuuskeskus Gdańskissa

Euroopan solidaarisuuskeskus Gdańskissa – sisältä

Kaupungit toteuttavat hankkeet yhdessä eri kumppanien ja ryhmien kanssa soveltaen lähestymistapaa, jossa asukkaat osallistuvat toimintaan ja joka takaa laajemman julkisen osallistumisen jokaisessa vaiheessa. Alueellisella tasolla vuonna 2015 hyväksytty elävöittämistä koskeva asiakirja ja ohjeet toimivat elävöittämissankkeiden valmistelun perustana. Koska elävöittämissankkeiden valmistelu on vaikea ja monitahoinen prosessi, 24 Pommerin alueen kaupunkia on saanut tähän tarkoitukseen erityisavustusta.

Alueelliset investoinnit

Ainutlaatuinen lähestymistapa perustui kaupunkien kanssa käytyihin neuvotteluihin, joissa keskusteltiin niiden elävöittämissankkeiden laajuudesta ja profiilista. Hankkeet rahoitettiin kauden 2007–2013 alueellisesta toimenpideohjelmasta. Pommeri käyttää tätä urauurtavaa neuvottelulähestymistapaa luodakseen kattavia ihanteellisia ratkaisuja kaupungeille ja niiden toiminnallisille alueille, jotka ovat oikeutettuja julkisista rahastoista myönnettävään tukeen.

Kokeiltu ja testattu

Kauden 2014–2020 alueellisesta toimenpideohjelmasta rahoitettaviin elävöittämissankkeisiin sovellettava lähestymistapa käsittää aiemmin testatun mekanismin ylläpitämisen ja kehittämisen. Mekanismin avulla on toteutettu kahdeksan elävöittämissanketta, jotka koskivat yli 50 000:ta rapistuneiden alueiden asukasta viidessä kaupungissa.

Elävöittämissankkeet noudattavat integroidun hankkeen kaavaa: kahdesta läheisesti toisiinsa liittyvästä hankkeesta toista yhteisrahoittaa ESR ja toista EAKR. Samalla sosiaaliset toimet muovaavat infrastruktuurihankkeita, eikä päinvastoin. Mallin toteutusta helpottaa se, että kauden 2014–2020 alueellinen toimenpideohjelma on kahden rahoitusvälineen ohjelma.

Monivaiheiset neuvottelut 31 kaupungin ja alueellisten viranomaisten välillä koskevat muun muassa rappeutuneiden alueiden rajojen määrittämistä, kaupunkialueiden elävöittämissankkeita ja integroitujen elävöittämissankkeiden laajuutta. Rahoitusta saavilla hankkeilla on löydettävä ratkaisuja tiettyihin rappeutuneiden alueiden elävöittämissankkeissa määriteltyihin ongelmiin. Alueet on rajattu tarkkojen sosiaalisten, taloudellisten ja alueellisten tilannetta kuvaavien indikaattorien perusteella, ja kyseisillä alueilla kriisi on suhteellisen vakava verrattuna sekä kaupunkiin että alueeseen.

Kauden 2014–2020 alueellinen toimenpideohjelma perustuu pääasiassa alueelliseen lähestymistapaan. Integroitujen alueellisten sopimusten osana alueelliset viranomaiset neuvottelevat kahdeksan toiminnallisen kaupunkialueen (ja –erikseen osana yhdennettyjä alueellisia investointeja – Trójmiaston suurkaupunkialueen) kanssa yhdenmukaiset hankekokonaisuudet. Menettely käsittää muun muassa ammatillisen aktivoimisen, esikouluopetuksen, liikenteen solmupisteiden, jätteenkäsittelyn ja erikoistuneiden terveyspalveluiden kehittämisen osa-alueet. Hankkeet edistävät kehitysmahdollisuuksien hyödyntämistä ja näille alueille ominaisten esteiden voittamista. Alueellisissa sopimuksissa hyväksytyt hankkeet saavat lisäpisteitä saadakseen rahoitusta alueellisesta toimenpideohjelmasta.

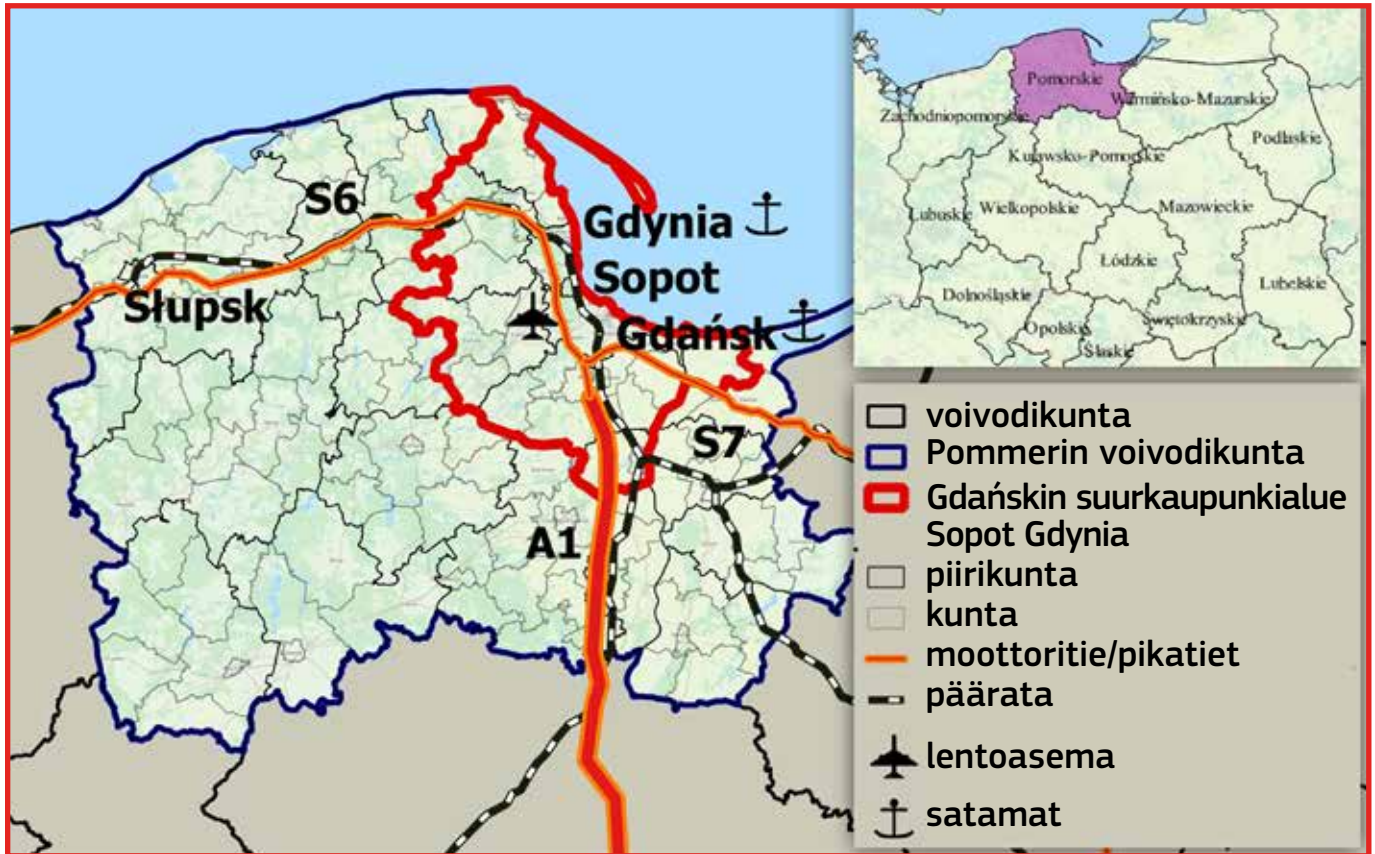
Pommerissa käyttöön otettu alueellinen lähestymistapa perustuu etupäässä siihen, että kaupunkien ongelmien ratkaiseminen toiminnallisilla alueilla edellyttää taloudellisten resurssien lisäksi ennen kaikkea sekä naapurikuntien että julkisten viranomaisten ja yrittäjien, kansalaisjärjestöjen, koulutusalan ja tieteellisten tutkimuslaitosten välistä järjestelmällistä yhteistyötä. Tällaisten synergiaetujen luomista koskevat säännöt on laadittu kannustamaan aloittamaan yhteistyö tai vahvistamaan jo olemassa olevaa yhteistyötä.

Lisäksi kun otetaan huomioon kaudella 2007–2013 saadut kokemukset, on huomattava, että ongelmat on ratkaistava etukäteen suunnitelluilla ja strategiseen keskusteluun perustuvilla toimilla. Sopimuksilla pyritään määrittämään tarkasti ensisijaiset hankkeet, valmistelemaan ne huolellisesti sekä koordinoimaan niitä ja näin parantamaan niiden toteuttamista mahdollisimman suotuisin tuloksin.

LUE LISÄÄ

www.pomorskie.eu

Pommerin Voivodikunta

Väkiluku: 2 302 000, joka on 6,0 prosenttia Puolan väkiluvusta. Alueen kasvava väestö on nuorempaa kuin Puolan kokonaisväestö, ja alueella on Puolan korkein luonnollinen väestönkasvu ja positiivinen maahanmuuttotasapaino.

Työmarkkinat: Alueen työvoima kasvaa, työn tuottavuus ja kasvuvauhti ovat korkeita ja työttömyysaste on pudonnut alle kansallisen keskiarvon.

Talous: 64 prosenttia EU28-maiden keskimääräisestä ostovoimakorjatusta BKT:stä asukasta kohti, keskimääräistä korkeampi taloudellinen toimeliaisuus, innovatiivisten yritysten korkeat tulokset, Puolan johtavien, mukaan lukien ulkomaista pääomaa omaavien, yritysten läsnäolo.

Älykkäät erikoistumisalat: offshore-, satama- ja logistiikkateknologiat, vuorovaikutteiset teknologiat runsaasti tietoa

sisältävissä ympäristöissä, energian ja polttoaineen tuotannon, siirron, jakelun ja kulutuksen sekä rakentamisen ekotehokkaat teknologiat, elintasosairauksiin ja ikääntymiseen liittyvät lääketieteelliset teknologiat.

Muut keskeiset alat: liiketoimintapalvelut, lääkkeet ja kosmetiikka, bioteknologia, matkailu.

Vahvuudet: sijainti TEN-T-verkossa, Gdansk-Gdynia-Sopotin suurkaupunkialue Baltian innovatiivisena ja luovana metropolina, sijainti rannikolla ja suuret merisatamat, ainutlaatuinen luonnonympäristö ja kulttuuriperintö (mukaan lukien vapauden ja solidaarisuuden kaupunki Gdansk) ja suuri akateeminen keskus.

LUE LISÄÄ

www.rpo.pomorskie.eu

Koheesiopolitiikan hankkeiden uranuurtajat

POMMERIN VOIVODIKUNNAN ALUEJOHTAJAN
MIECZYSŁAW STRUKIN HAASTATTELU

Kuinka koheesiopolitiikka edistää Pommerin alueen taloudellista kehitystä? Mitkä alueet haluaisitte asettaa etusijalle?

Koheesiopolitiikka on Pommerille ensisijaisen tärkeä. Pääasiassa sen resursien, tavoitteiden ja periaatteiden ansiosta olemme oppineet ajattelemaan ja toimimaan filosofiasuuntautuneesti tulosten saavuttamiseksi ja omaksumaan kokonaisvaltaisen lähestymistavan tunnistettuihin ongelmiin. Sitä on vaikea, ellei mahdoton, saavuttaa alakohtaisten politiikkojen avulla.

Koheesiopolitiikka on saanut meidät myös tehokkaasti keskittymään tärkeimpiin ongelma-alueisiin. Esimerkiksi koulutuslalla olemme kiinnittäneet erityistä huomiota esikouluopetukseen, ja liikkuvuuden alalla olemme keskittyneet julkiseen liikenteeseen ja raideliikenteeseen. Tärkeää on myös tutkimuksen ja kehityksen saavutusten siirtäminen talouteen, investointien houkuttelu, energiatehokkuuden parantaminen ja matkailutuotteiden verkoston rakentaminen.

Mitkä ovat eri rahastoja ja rahoitusvälineitä yhdistävän uuden lähestymistavan edut ja haitat? Kuinka varmistatte johdonmukaisuuden ja täydentävyyden?

Olemme tukeneet kauden 2014–2020 koheesiopolitiikasta käydyn keskustelun alusta alkaen ajatusta toimenpideohjelmasta, jossa ovat mukana sekä Euroopan sosiaalirahasto ja Euroopan aluekehitysrahasto. Mielestäni näiden rahastojen yhdistäminen tulisi toteut-

taa siten, että ne täydentäisivät toisiaan täysin. Pommeri ei epäröi hyödyntää integroitujen hankkeiden mekanismeja, erityisesti elävöittämisen ja ammatillisen koulutuksen aloilla.

Rahoitusvälineiden osalta olemme Puolassa uranuurtajia. Mielestäni nämä välineet tuovat koheesiopolitiikan täytäntöönpanomekanismeja lähemmäksi markkinaolosuhteita, mikä edistää tehokkaita ja hyvin kohdennettuja julkisia toimenpiteitä ja tehostaa niiden

Alla on kuvattu lyhyesti kolme Pommerin alueella EU-rahoituksen avulla toteutettua hanketta:

Monikäyttöinen rautatieasema suurkaupungin sydämessä

Tämä hanke on ensimmäinen eurooppalainen investointi, joka on toteutettu julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyöllä ja rahoitettu JESSICAn (Euroopan yhteinen tuki kaupunkialueiden kestäviä investointeja varten), EU:n takaisinmaksettavan välineen, avulla. Hankkeessa oli kyse rautatieaseman ja sitä ympäröivän alueen elävöittämisestä Sopotissa. Alueelle rakennettiin rakennuskokoonaisuus, johon sisältyy uusi rautatieasema sekä liike-, toimisto- ja majoitustiloja. Samaan yhteyteen rakennettiin myös eri julkisen liikenteen muodot yhdistävä vaihtoasema.

www.sopotcentrum.com.pl

Martwa Veiksel -joen alittava tunneli

vaikutusta. Rahoitusvälineistä hankkimamme kokemuksen pohjalta perustimme Pommerin kehitysrahaston, joka on yksi alueen tärkeimmistä rahoitusvälineistä vuoden 2013 jälkeen.

Koheesiosta ja koordinaatiosta puhuttaessa on syytä huomata, että alueellinen toimenpideohjelmamme perustuu selkeästi alueelliseen lähestymistapaan ja neuvottelumalliin – esimerkiksi osana toiminnallisia kaupunkialueita koskevia integroitua alueellisia sopimuksia. Tämä tarkoittaa, että neuvottelemme tärkeimmille kaupunkialueille hankekokonaisuuksia, joilla pyritään maksimoimaan taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset alueen eri osissa.

EU:n rahastojen hallintoa on yleisesti tarpeen yksinkertaistaa. Kuinka alue voi vaikuttaa erityisesti tähän?

Meillä ei ole koskaan ollut taipumusta luoda monimutkaisia menettelyjä eikä rasittaa edunsaajia tarpeettomasti. Kun valmistelimme uutta alueellista toimenpideohjelmaa, pyrimme noudattamaan tätä käytännöllistä ja joustavaa lähestymistapaa, mutta EU:n ja kansallisella tasolla laaditut säännökset rajoittivat meitä huomattavasti. Ymmärrän koordinaation tarpeen ja mielestäni sitä pitäisikin parantaa tietyillä alueilla, mutta koordinaation ei tulisi perustua ensisijaisesti erityisiin ohjeisiin, joita ohjelmia hallinnoivien

organisaatioiden on pakko noudattaa. Alueilla on kokemusta, eivätkä ne pelkää kantaa vastuuta ohjelmien vaikutuksista. Niillä tulisi kuitenkin olla suurempi vapaus valita paras tie tavoitteidensa saavuttamiseen. Alueellisessa toimenpideohjelmassamme asetamme etusijalle edunsaajia koskevat käytännön menettelyt. Olemme luoneet hakemusten lähettämiseen verkkotyökalun, jota mukautetaan jatkuvasti seuraavien kilpailujen ominaispiirteiden mukaisesti. Meillä on myös edunsaajille suunnattu asiakirja, joka sisältää kaikki tiedot hankerahoituksen hakemisesta, hakemusten arvioinnista ja myöhemmin tapahtuvasta toimeenpanosta ja kirjanpidosta.

Millaisia tuloksia odotatte saavutettavan rahoituskauden 2014–2020 loppuun mennessä?

Kun otetaan huomioon valmiutemme käyttää tukea ja saatavilla olevat resurssit, odotamme saavamme kaudella 2014–2020 EU-rahoitusta yhteensä 5,4 miljardia euroa. Tähän sisältyy luonnollisesti alueellisen toimenpideohjelmamme arvo eli 1,8 miljardia euroa.

Uskomme, että koheesiopolitiikka on alueellamme tapahtuvan pysyvän muutoksen liikkeelle paneva voima. Sen pitäisi saattaa Pommerin yritykset osaksi globaalia arvoketjua ja vahvistaa taloutemme vientiin suuntautumista ja alentaa sen energiaintensiteettiä. Haluamme myös hyödyntää paremmin työmarkkinoitamme, jotka koostuvat koulutetuista, ennakkoluulottomista ja yrittäjähenkisistä kansalaisista. Pyrimme myös parantamaan kansalaisten asuinoloja sekä parantamaan tärkeimpien julkisten palveluiden laatua ja saatavuutta.

Rautatien ja lentoaseman laajennus – Pommeri tukee julkista liikennettä

Pommerin suurkaupunkialueen rautatien (PKM) rakentaminen ja Gdańskin lentoaseman laajennus ovat suurimmat ja tärkeimmät infrastruktuuri-investoinnit Pommerin julkisen liikenteen kehittämiseksi. PKM yhdistää Trójmiaston suurkaupunkialueen ja Gdańskin lentoaseman lännessä sijaitsevaan Kaszubyn osa-alueeseen. Gdańskin lentoasema tarjoaa yhä enemmän yhteyksiä Pommerin alueen, Euroopan ja muun maailman välillä. Lentoaseman matkustajamäärät ovat kasvaneet kahden viime vuoden aikana yli 30 prosenttia 3,7 miljoonaan. Tämän dynaamisen kasvun ansiosta siitä on tullut Puolan kolmanneksi suurin lentoasema.

www.pkm-sa.pl

www.airport.gdansk.pl

Pommeri ja sen tärkein kaupunki Gdańsk sijaitsevat lähellä Itämerta. Kuinka suuressa määrin Pommeri osallistuu Itämeri-strategiaan ja mitä odotatte siltä?

Olemme olleet alusta saakka mukana EU:n Itämeri-strategiassa. Näemme sen mahdollisuutena tehostaa kehitystä paremman koordinaation ja Baltian maiden lukuisten elinten ansiosta. Olemme määritelleet alueellisessa toimenpideohjelmassamme osa-alueet, joilla erityisesti pyrimme edistämään yhteistyötä

Itämeri-strategian puitteissa. Ne ovat osaamisen siirto, uusiutuva energia, matkailu ja luonnon monimuotoisuus. Toivon, että Itämeri-strategian yhdistäminen alueelliseen ohjelmaamme synnyttää laadukkaita hankkeita. ■

Investoi Pommeriin

Pommerin voivodikunnan talouden edistämisen ja tiedotusjärjestelmä-hankkeen ansiosta sijoittajille on luotu kattava palvelujärjestelmä. Investoi Pommeriin -hanke saattoi yhteen alueen tärkeimmät sijoittajia palvelevat toimijat. Niiden välinen yhteistyö – joka ei kata ainoastaan investointihankkeiden tukemista vaan myös investointien edistämistä – johti 57 menestyksekkään hankkeen toteuttamiseen, joiden myötä sijoittajat ilmoittivat syntyneen 8930 uutta työpaikkaa.

www.investinpomerania.pl

Kun sosiaaliset edut ovat voittoa tärkeämpiä

YHTEISÖTALouden ALAN YHTEISTYÖ KREIKASSA

Yhteisötalous on ollut pitkään Euroopan komission ensisijainen tavoite, ja se on selviytynyt EU:n talouskriisistä muita aloja paremmin.

”Erittäin kilpailukykyisen sosiaalisen markkinatalouden” edistämiseksi komissio on asettanut yhteisötalouden ja sosiaalisen innovoinnin Eurooppa 2020 -strategiansa ytimeen. Tavoitteena on edistää alueellista yhteenkuuluvuutta ja löytää uusia ratkaisuja yhteiskunnallisten ongelmien, kuten köyhyyden ja syrjäytymisen, torjuntaan. Kreikan kaltaisissa maissa, joissa talouskriisillä on ollut vakavia vaikutuksia maan talouteen ja sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen, yhteisötalous voisi olla toteuttamiskelpoinen vaihtoehto.

Yhteisötalous ei ole Kreikalle mitään uutta. Itse asiassa Ampelakian (Kreikka) yhteisyritystä pidetään maailman ensimmäisenä modernina osuuskuntana. Se perustettiin vuosina 1750–1770, kun pienet puuvillaa kasvattavat ja lankaa tuottavat yhteisöt 22 kylästä Tempin alueelta yhdistyivät vuonna 1772 tarpeettoman kilpailun välttämiseksi. Siitä kasvoi valtava yritys, johon kuului 6 000 jäsentä, 24 tehdasta ja 17 sivuliikettä ympäri Eurooppaa aina Pietarista ja Lontoosta İzmiriin. Sen jäsenillä oli käytettävissään sosiaaliturvajärjestelmä, terveydenhuoltopalveluja, kouluja ja kirjastoja sekä Ampelakian vapaa yliopisto².

Tämän jälkeen maan sosioekonominen tilanne on muuttunut paljon. Kriisin vakavat yhteiskunnalliset vaikutukset, disinvestoinnit ja työttömyysasteen valtava kasvu korostavat kuitenkin enemmän kuin koskaan tarvetta investoida yrityksiin, joiden päätavoitteena on saada aikaan sosiaalisia vaikutuksia ja säilyttää rahoituksensa kestäväällä pohjalla.

Investointi paikalliseen kasvuun

Yhteisötalous on ala, jota ei ole vielä täysin kartoitettu Kreikassa. Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) tuella – joka osoitetaan konkreettisesti yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen (kokonaisbudjetti 6,4 miljoonaa euroa) tai laaja-alaisten yrittäjyysoimien kautta – yhteisötaloutta voidaan kehittää uudella ohjelmakaudella. Euroopan sosiaalirahaston (ESR) varoista on kohdennettu yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen yli 100 miljoonaa euroa ohjelmakaudella 2014–2020, ja kaikki toimenpideohjelman 13 aluetta ovat valinneet investointien painopisteen. Tämä on selkeä osoitus Kreikan viranomaisten aikomuksista hyödyntää yhteisötaloutta uutena mallina, jolla edistetään Kreikan talouden kokonaiskasvua. Yhteisötalous mainitaan myös yhteisymmärryspöytäkirjassa³ yhtenä työllisyyden ja taloudellisen toiminnan tukemisen välineenä.

Koheesiopolitiikan tuella Kreikan yhteisötalouden kehitys on hyvä mahdollisuus palvella yhteiskunnallisia tarpeita ja luoda kestäviä työpaikkoja keskipitkällä aikavälillä myös haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille.

1) COM 2011/682

2) Kalitsounakis, 1929: 224–231, Nasioulasin, 2010:64 mukaan

3) Lisätietoa yhteisymmärryspöytäkirjasta: http://ec.europa.eu/economy_finance/assistance_eu_ms/greek_loan_facility/index_en.htm

**Seuraavassa on kolme esimerkkiä Kreikan yhteisöta-
louteen keskittyvistä hankkeista:**

Molemminpuolinen hyöty

fun - food - social good.

Wise Greece on voittoa tavoittelemaan organisaatio, joka toimii sosiaalisena yrityksenä tavoitellen kahta päämäärää: edistää yli 450 korkealaatuisen kreikkalaisen tuotteen myyntiä ja hankkia saamallaan tuotoilla ruokaa lahjoitettavaksi tarpeessa oleville.

Wise Greece valitsee parhaat kreikkalaiset tuotteet ja markkinoi niitä lukuisissa myyntipisteissä ympäri maata sekä ulkomailla. Kreikkalaiset tuottajat lahjoittavat Wise Greecele prosenttiosuuden mynnistään, jolla katetaan kodittomia, lapsia ja vanhuksia tukevien hyväntekeväisyysjärjestöjen ja voittoa tavoittelemattomien järjestöjen perusruokatarve.

Yritys on voittanut monia sosiaalisen vastuun palkintoja, kuten "Startup Greece Awards 2016" -kilpailun kestävän yritystoiminnan ja kehityksen palkinnon.

<http://www.en.wisegreece.com/>

Osallisuuden edistäminen

KoiSPE Diadromes on Attikan alueella sijaitseva rajoitetun vastuun osuuskunta (L.L.S.C.-KoiSPE), jonka ovat luoneet sosiaalisen psykiatrian ja mielenterveyden yhteisön työntekijät. Sen päätavoitteena on psykososiaalisista ongelmista kärsivien ihmisten työllistäminen ja yhteiskuntaa sopeuttaminen. Tavoitteen saavuttamiseksi KoiSPE pyörittää työnvälitykseen ja ammatilliseen neuvontaan keskittyvää yhteispistettä, joka auttaa psykososiaalisista ongelmista kärsiviä ihmisiä saamaan ja säilyttämään palkkatyön avoimilla työmarkkinoilla. Lisäksi osuuskunta pyörittää siivouspalvelua ja kahvilaa, ja sillä on yhteyksiä kauppiasiin. Kaikki toiminnot edistävät kestävien työpaikkojen luomista avointen työmarkkinoiden ulkopuolelle jääneille kansalaisille.

<http://koispediadromes.gr>

Lue siitä kaikki!

Shedia on ainut kreikkalainen katulehti ja katulehtien kattojärjestön (International Network of Street Papers, INSP) jäsen. Kodittomat ja työttömät ovat myyneet lehteä Ateenan ja Thessalonikin kaduilla helmikuusta 2013. Näin heillä on mahdollisuus saada pientä tuloa ja parantaa vähitellen elinolojaan. Shedia tukee myös vähävaraisimpien kansalaisten uudelleensopeutumista yhteiskuntaan järjestämällä toimintaa ja tapahtumia, joista esimerkkinä ovat muun muassa paikallinen jalkapallojoukkue, teatteriopitunnit, sosiaaliset kierrokset Ateenassa ("näkyvät kierrokset"). ■

<http://www.shedia.gr/>

HANKE

Nuorten osallistaminen julkisen liikenteen parantamiseen

**KOKONAISINVESTOINTI:
EUR 224 900**

**EU-RAHOITUS:
EUR 191 200**

Panorama keskusteli BAYinTRAP-hankkeen koordinaattorin Jacek Piotrowskin kanssa nuorten kansalaisten ja eurooppalaisen liikennepolitiikan yhteensaattamisesta.

EU-maat ympäri Eurooppaa etsivät parempia tapoja luoda puhtaita kaupunkiliikennejärjestelmiä. Huomio keskittyy liian usein teknologiaan ja infrastruktuuriin, mutta BAYinTRAP-hanke päätti kokeilla erilaista lähestymistapaa: ottaa nuoret kansalaiset aktiivisesti mukaan kestävän kaupunkiliikennepolitiikan kehittämiseen.

”Kuten tiedämme osallistuvista nuorista voi tulla merkittäviä kestävän liikenteen edistäjiä. Hankkeemme kaipasi heidän luovuuttaan, intoaan ja laaja-alaisempaa ajatteluaan ja sovelsi sitä muun muassa tieliikenneturvallisuuden, saavutettavuuden ja kaupunkiliikenteen tehokkaan hallinnan haasteisiin”, Piotrowski kertoo.

Tuloksena oli osallistavan demokratian oppitunti – hanke, joka saattoi nuorison ja julkiset viranomaiset Puolasta, Saksasta ja Liettuasta yhteen pohtimaan uudelleen vanhoja ongelmia ja etsimään uusia lähestymistapoja puhtaampaan kaupunkiliikenteeseen.

Ideasta toteutukseen

Hanketta innoitti aikaisempi Euroopan laajuinen julkista liikennettä koskeva aloite (CIVITAS-aloite, www.civitas.eu) Hankkeessa mukana olleet Piotrowski ja hänen kollegansa Szczecinekin kulttuurin edistämisen itsehallintovirastosta (SAPIK) halusivat kokeilla jotakin samanlaista omassa kaupungissaan – vaikkakin pienemmässä mittakaavassa.

Paikallisten liikenneviranomaisten tuella he lähestyivät Euroopan komissiota sen Etelä-Baltian alueen rajatylittävän yhteistyöohjelman (2007–2013) kautta. Saksan Greifswaldin ja Liettuan Klaipėdan – jotka myös ovat aktiivisesti mukana edistämässä kestävästä liikennettä – ohella he saivat tukea Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR).

Kesäleirikonsepti syntyi SAPIKin edustajien, ATI erc gGmbH -konsortion osakkaiden, Vorpommernin teknologiakeskuksen ja Klaipėdan julkisten liikenneviranomaisten ensimmäisessä kokouksessa.

Kesäleirille

Sovittiin, että jokainen kaupunki järjestäisi kesäleirin ja ottaisi vastaan ryhmiä kahdesta muusta kaupungista. ”Lähettämällä opiskelijoita esimerkiksi Greifswaldista Szczecinekiin saimme uusia näkökulmia ja ideoita”, Piotrowski toteaa. Osanottajat taas ovat hyötäneet saadessaan syvällisempää tietoa julkisesta liikenteestä ja mahdollisuuden keskittyä havaintoihinsa leirin ohjelman aikana.

Jokainen kaupunki on laatinut omat kriteerinsä kilpailua ja osanottajien valintaa varten. Ehdokkailta pyydettiin ehdotuksia liikenteen parantamiseksi omassa kaupungissaan.

BAYinTRAP-hankkeeseen osallistumisen lisäksi 60 iältään 16–19-vuotiasta voittajaa sai palkintoja, kuten julkisen liikenteen lippuja ja elokuvalippuja.

Aluksi osanottajille esiteltiin julkista liikennettä esitysten kautta ja kaupunkiin suuntautuvilla opintokäynneillä, joiden aikana heidän piti siirtyä paikasta toiseen julkista liikennettä käyttäen. Szczecinekissä he esimerkiksi käyttivät älypuhelimiaan löytääkseen perille, Klaipedassa geokätköiltiin ja Greifswaldissa he piirsivät reittejä kirjallisten ohjeiden pohjalta.

Suoraan huipulle

Seuraavaksi osanottajat keskustelivat havaintojensa pohjalta julkisen liikenteen myönteisistä ja kielteisistä puolista. ”Suurimmista ongelmista koottujen listojen avulla kukin ryhmä esitti mahdollisia parannuksia”, Piotrowski selittää. ”Tämän jälkeen he esittelivät havaintonsa henkilökohtaisesti paikallisille poliitikoille, julkiselle hallinnolle ja muille sidosryhmille.”

Piotrowskin mukaan opiskelijat pystyivät päättämään itsenäisesti, kuinka esittelisivät suosituksensa: Szczecinekissä he valmistivat PowerPoint-esityksen, kun taas Klaipedassa he keskustelivat jokaisesta suosituksesta erikseen.

Leireillä annettiin koulutusta myös kestävään liikkuvuuteen, liikenneturvallisuuteen ja kansalaisuuteen liittyvistä aiheista. ”Osanottajat saivat opetusta parhaista käytännöistä, ja he laativat parhaiden käytäntöjen rekistereitä”, Piotrowski lisää. ”Jos he havaitsivat jotain, jota kannattaisi soveltaa heidän omassa kaupungissaan, he kirjasivat tiedot rekisteriin viidäkseen kotiin positiivisia kokemuksia.”

Myönteisiä siirtoja

Tämän tuloksena Szczecinekissä and Klaipedassa esitetyt ideat sisällytettiin suoraan kunkin kaupungin liikennepolitiikkaan. Piotrowski huomauttaa, että hankkeen vetäjien olisi ollut hyödyllistä rohkaista kaupungin hallintoa tutustumaan

hankkeeseen ennen kuin osanottajat esittelivät ideansa. ”Koska Szczecinekkin viranomaiset olivat innostuneita ja sitoutuneita, oletimme, että niin olisi muuallakin. Valitettavasti näin ei ollut – kaikkien parempi sitouttaminen hankkeen suunnitteluvaiheessa olisi auttanut.”

Vaikka Greifswaldin viranomaiset olivatkin vähemmän innostuneita, erään opiskelijan ehdotuksesta szczecinekiläinen julkisen liikenteen harjoittaja kehitti myöhemmin mobiili-sovelluksen, joka tarjoaa reaaliaikaista tietoa bussin saapumisesta tietyille pysäkeille.

Muista suosituksista keskustellaan vielä myöhemmin, ja niitä olivat muun muassa bussilinjojen lisääminen, kaupungin kartat bussipysäkeillä, parempi pääsy busseihin pyörätuoleilla ja rattaila, parannetut risteykset pyöräilyä varten, useat maksuvaihtoehdot pyörien vuokraamista varten sekä katokset ja penkit julkisen liikenteen asemille.

Monet saaduista opeista sisällytetään tuleviin alueellisiin liikennesuunnitelmiin. Poliitikasta vastaavat viranomaiset huomasivat esimerkiksi, että on vaikea muuttaa asenteita ja käyttäytymistä ilman, että suuri yleisö sitoutetaan suoraan politiikan kehittämiseen. ”Ehkä kaikkein tärkein tulos oli suoran demokratian merkityksen tunnustaminen ja nuorten vahva tunne siitä, että he ovat aktiivisesti mukana paikallishallintojen toiminnassa. Nämä tulokset voidaan helposti toistaa lukuisissa muissa hankkeissa muilla aloilla ja alueilla”, Piotrowski toteaa. ■

LUE LISÄÄ

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/projects/poland/bayintrap-engaging-youth-and-changing-public-transportation

HANKE

Huippuosaamiskeskus houkuttelee korkeasti koulutettuja

**VAIHEEN 1
KOKONAISINVESTOINTI:
25000000 PUNTAA
(32 406 250 EUROA)**

**EU-RAHOITUS:
9000000€
(11 666 250 EUROA)**

Yhdessä Yhdistyneen kuningaskunnan uusimmista tiedepuistoista sijaitsevassa National Composites Centre -keskuksessa keskitytään komposiitin huippututkimukseen ja maailman innovatiivisimpien yritysten tavoittelemaan teknologiaan.

National Composites Centre on vuonna 2011 avattu tutkimus- ja kehityskeskus, jota yhteisrahoitettiin Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR). NCC kokoaa yhteen dynaamisia yrityksiä ja parasta tieteellistä, akateemista ja kaupallista asiantuntemusta komposiittituotteiden suunnittelua ja valmistusta tukevien teknologioiden kehittämiseksi ja tämän alan mahdollisuuksien hyödyntämiseksi täysimääräisesti koko Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja sen ulkopuolella. Yli puolet sen jäsenistä tulee Yhdistyneen kuningaskunnan ulkopuolelta.

Kehittyneet komposiitit ovat kevyitä, tehokkaita materiaaleja, jotka muuttavat monien tuotteiden suunnittelua ja valmistusta useilla aloilla aina avaruus- ja autoteollisuudesta meriteknologiaan ja uusiutuviin teknologioihin, urheiluun ja vapaa-aikaan. Kun tuotteet kevenevät, valmistuskustannukset ja hiilidioksidipäästöt laskevat huomattavasti, mikä luo valtavia kaupallisia mahdollisuuksia ja teknologista etua.

Tällaisen huippututkimuksen ja -kehityksen keskiössä oleminen tärkeyttä korostaa NCC:n tämänhetkinen jäsenistö, johon kuuluu Airbus Groupin, GE:n, Rolls-Roycen, GKN Aerospace, BAE Systemsin, Shellin, Vestasin ja 3M:n kaltaisia markkinajohtajia sekä pk-yrityksiä. Keskus tarjoaa jäsenilleen mahdollisuuden kehittää, mukauttaa, laajentaa ja vahvistaa uusia ja olemassa olevia prosesseja ja teknologioita ja hyötyä samalla yhteistyöstä muiden johtavien välinevalmistajien ja -jälleenmyyjien kanssa.

Laukaisualusta

NCC on myös osa strategista High Value Manufacturing Catapult -aloitetta. Aloitteeseen osallistuu seitsemän teknologia- ja innovaatiokeskusta, jotka toimivat Yhdistyneen kuningaskunnan valmistusteollisuuden elvyttämisen katalysaattoreina. Ohjelman ansiosta tutkijoilla, insinööreillä ja yrittäjillä on käytettävissään tiedeyhteisön, tutkimuksen, teollisuuden ja hallinnon asiantuntemus. Se nopeuttaa uusien konseptien muuttamista kaupallisiksi tuotteiksi, ja siten kuroo umpeen varhaisen innovoinnin ja teollisuusvalmistuksen välistä kuilua.

NCC:llä on katolle asennetut aurinkopaneelit, jotka tuottavat laitokselle sähköä ja vähentävät sen hiilidioksidipäästöjä. NCC onkin tunnustettu laajasti kansainväliseksi komposiittialan johtajaksi, joka auttaa muuttamaan komposiittialaa taloudellisesti kilpailukykyisemmäksi ja ekologisesti vastuullisemmaksi. Vuonna 2014 rakennus kaksinkertaistui, ja tiloihin saatiin suuren kapasiteetin tuotantotila (autoteollisuuden tarpeisiin), koulutustila sekä paljon pieniä laitteita pk-yritysten tarpeisiin.

NCC on luonut suoraan 200 työpaikkaa ja odottaa määrän kasvavan merkittävästi muutaman tulevan vuoden aikana. Ehkä vieläkin huomattavampaa on se, että se kehittää suorituskykyisiä, kustannustehokkaita ja innovatiivisia tuotteita, jotka edistävät Euroopan tulevaa vaurauden luomista. ■

LUE LISÄÄ
<http://nccuk.com>

HANKE

Myönteinen vastaanotto passiivitaloille

**KOKONAISINVESTOINTI:
3 779 000 EUROA**

**EU-RAHOITUS:
377 900 EUROA**

Innovatiivisten ympäristöteknologioiden käytön ansiosta puurakennusalan yritys Weissenseer tuottaa nyt korkealaatuisia passiivitaloja korkealaatuisessa passiivitalossa.

Itävallan Greifenburgissa sijaitseva, alun perin perinteisiä puutuotteita valmistanut Weissenseer Holz-System-Bau GmbH on kehittynyt tyylikkäiden puusta rakennettujen passiivitalojen valmistajaksi. Näiden ympäristöystävällisten asuntojen tuotanto kattaa nykyisin lähes 90 prosenttia yhtiön kokonaisliiketoiminnasta.

Aluksi yrityksen oli luotava uudenlainen tuotantoprosessi uutta tuotevalikoimaansa varten. ”Maailman pienin tehdas” -hanke oli juuri sitä varten. Hankkeessa kehitettiin täysin uusi tuotantolinja, joka vastaa passiivitalojen valmistusta koskevia tiukkoja standardeja ja joka myös virtaviivaisti ja automatisoi rakennusprosessia.

Keski-Euroopan passiivitaloja koskevassa standardissa edellytetään muun muassa, että lopullisen rakennuksen on oltava suunniteltu siten, että sen primäärienergian kulutus on enintään 120 kWh/m² vuodessa.

Hanketta osarahoitettiin Euroopan unionin aluekehitysrahastosta (EAKR) Kärntenin aluetta koskevan toimenpideohjelman kautta vuosina 2008 ja 2009. Hankkeen ansiosta Weissenseerilta passiivitalon rakentamiseen kuluva aika raaka-aineiden ensimmäisestä toimituksesta komponenttien lopulliseen toimitukseen asiakkaille on lyhentynyt merkittävästi keskimäärin 20 työpäivästä vain kahdesta neljään päivään!

Tuottavuuden merkittävä kasvu saavutettiin kehittämällä erittäin tehokas tuotantoketju, joka on suurelta osin automatisoitu ja optimoitu ottaen huomioon lukuisat aikaa ja tilaa koskevat kriteerit. ”Maailman pienimmällä tehtaalla” on nyt valmiudet valmistaa yhteensä 150–170 standardimallista passiivitaloa joka vuosi.

Ympäristöjohtaja

”Maailman pienimmällä tehtaalla” on tehokas tuotantolaitos, minkä lisäksi se itsekin passiivitalo. Se vaatii hyvin vähän lisälämmitystä, sillä tuotantokoneiden tuottama lämpö riittää pitämään tehtaan lämpimänä. Yksi kuudesosa rakennuksesta on suunniteltu toimistotilaksi, jossa on myös taukotila ja kahvila. Rakennuksen optimoitu rakenne sisäisine lämmityslähteineen ja suurine lasi-ikkunoineen tekee myös toimistorakennuksesta passiivitaloa koskevien standardien mukaisen.

Uusi tehdas toimii nyt esittelytalona erilaisille hyötyrakennuksille, joiden tuotannon Weissenseer aikoo aloittaa lähitulevaisuudessa. Niihin kuuluvat toimisto- ja liikerakennukset, koulut ja muut julkiset rakennukset.

Hankkeella on ollut myönteisiä kerrannaisvaikutuksia Kärntenin alueen talouteen, minkä lisäksi yritykseen on syntynyt useita uusia työpaikkoja. ■

LUE LISÄÄ

<http://www.weissenseer.com/en/home/>

HANKE

Unkarilaisyhtiön valoisat näkymät!

**KOKONAISINVESTOINTI:
2 163 388 EUROA**

**EU-RAHOITUS:
1 005 234 EUROA**

Unkarilainen valaisimia ja muovituotteita valmistava yhtiö IBV Hungária Kft. on laajentanut merkittävästi tuotantopohjaansa, luonut 50 työpaikkaa ja auttanut kasvattamaan alueen kilpailukykyä Euroopan aluekehitysrahaston tuella.

Vuosina 2012 ja 2013 hanke tuki pinta-alaltaan 5659m²:n varastorakennuksen ja 965m²:n työkalujen kokoonpanotyöpajan rakentamista yhtiön päätoimipaikkaan Kiskunfélegyházaan Unkarin Bács-Kiskunin alueelle. Yhtiön tilojen laajennus on turvannut olemassa olevat 436 työpaikkaa, minkä lisäksi on syntynyt 49 uutta työpaikkaa. Myös ympäröivä alue on hyötynyt tästä investoinnista.

Kahden uuden rakennuksen lisäksi rakennettiin myös yli 4,6 kilometrin mittainen tie raaka-aineiden ja lopputuotteiden sujuvan kuljetuksen takaamiseksi tehtaalle ja sieltä pois. Lisäksi pystytettiin 485 metriä aitaa kahden uuden rakennuksen ympärille ja rakennettiin uusi vesisäiliö paloturvallisuusmääräysten noudattamiseksi.

Enemmän tilaa, vähemmän kustannuksia

Uusissa tiloissa on nyt moderni tuotantotila esikokoonpanoa ja lopullista kokoonpanoa, lähetysten viimeistelyä ja lopputuotteiden varastointia varten. Uusien rakennusten rakentaminen puolestaan vapautti tilan uusien tuotantovälineitä varten. Uusi varasto on nopeuttanut merkittävästi materiaalivirtaa

ja mahdollistanut yhtiön tuotevalikoiman huomattavan laajentamisen. Myös tuotantokustannukset ovat pienentyneet hankkeen ansiosta.

Varastotilaa tarvittiin lisää ylläpitämään ja parantamaan yrityksen kilpailukykyä, johon taluskriisi ja markkinoiden uudet haasteet olivat vaikuttaneet. Laajennus oli erittäin tärkeä myös yhtiön tuotetarjonnan monipuolistamisen kannalta.

”IBV on kyennyt investoimaan laajennukseen paljon nopeammin kuin, jos se olisi käyttänyt muita rahoituslähteitä”, kommentoi yrityksen rahoitusjohtaja Krisztina Rác. ”Investointi parantaa yhtiön asemaa ja vielä enemmän työntekijöiden asemaa.”

Monimutkaisuudestaan huolimatta hanke toteutettiin vain 18 kuukaudessa ilman merkittäviä ongelmia. Euroopan unionin rahoitus hankkeelle tuli EAKR:n Ala-Unkarin tasangon toimenpideohjelmasta. ■

LUE LISÄÄ

<http://www.ibv.hu/>

www.kwf.at

Innovoinnin ja teknologian tukeminen kentällä

HANKE

Agripir-verkosto perustettiin vastauksena kasvavaan huoleen Ranskan ja Espanjan Pyreneiden vuoristoalueiden perinteisen karjankasvatuksen kyvystä säilyttää kilpailukykyä maatalousmarkkinoilla.

**KOKONAISINVESTOINTI:
958 500 EUROA**

**EU-RAHOITUS:
640 600 EUROA**

Hanketta rahoitettiin Ranskan, Espanjan ja Andorran kauden 2007–2013 toimenpideohjelmasta. Se käynnistettiin vuonna 2012, jotta voitaisiin löytää innovatiivisia ratkaisuja ongelmiin, joita maataloustuottajat kohtaavat Ranskan ja Espanjan välisen rajan molemmiin puolin. Ensimmäisenä askeleena luotiin Agripir-verkosto, jossa on mukana 150 organisaatiota ja yli 300 maatalousalan ihmistä, tutkimuslaitoksia, huipputeknologian pk-yrityksiä ja paikallisia kehitysvirastoja.

IT-, elektroniikka- ja avaruusalojen yritykset työskentelivät yhdessä tutkijoiden, klustereiden ja kehitysvirastojen kanssa löytääkseen käytännön toimia, joilla voitaisiin muuttaa lähestymistapaa vuoristoalueiden karjankasvatukseen Pyreneillä. Pääasiallisena tavoitteena oli koota yhteen resursseja ja rahoitusta Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) todellista taloudellista potentiaalia omaavien tutkimus- ja kehityshankkeiden tunnistamiseksi ja tukemiseksi.

Kolmen vuoden aloitetta vetävä Agripir-verkosto toteutti lopulta viisi eri innovaatiohanketta päämäärän saavuttamiseksi. Vuoden 2015 loppuun mennessä hankkeiden tutkimus- ja kehitysvaihe oli saatu päätökseen, ja niissä valmistauduttiin tuotteiden, prosessien ja palveluiden markkinointiin.

Viisi tärkeintä

E-PASTO-hankkeessa kehitettiin paikannuslaitteen prototyyppi, jonka avulla karjankasvattajat voivat paikantaa ja hallita korkealla kesälaitumilla laiduntavia laumojaan. Karjalla on huipputekniset kaulapannat, joihin on kiinnitetty vankka laite, jonka avulla karjankasvattaja voi valvoa karjan sijaintia ja ruokailutapoja, määrätell turva-alueet ja ehkäistä varkauksia. Matalataajuuksinen viestintäverkko voi toimia itsenäisesti kuudesta yhdeksään kulkua, ilmoittaa sijainnin joka 60–90 minuutin välein ja antaa karjankasvattajalle hälytyksen suoraan älypuhelimien, tabletin tai tietokoneen välityksellä, jos turvallisuus on vaarantunut.

Kuten nimestä voi päätellä, COWMON-aloitteessa työstedään myös jatkuvaa valvontajärjestelmää eläimille, jotka vaeltelevat suurilla ja kaukaisilla vuoristoalueilla. Tavoitteena on kehittää lopputuote, joka on kustannustehokas ja energiankäytön suhteen omavarainen.

HY-POWERBOX-hankkeella pyrittiin niin ikään auttamaan maataloustuottajia saavuttamaan energiaomavaraisuus, jota he tarvitsevat päivittäisiin askareisiin vaikeapääsuisillä alueilla.

LIVE-PRE-LIFE-hankkeen tavoitteena on luoda kattava järjestelmä, jolla voitaisiin parantaa suurten petoeläinten ja karjan rinnakkaiselo vuoristoalueilla. Lopullinen paketti tulee sisältämään järjestelmät eläinsuojia, petoeläinten hyökkäysten varhaista havaitsemista ja niiden aktiivista karkottamista varten.

MASTECH-hankkeessa puolestaan kehitetään ydinmagneettiseen resonanssiin ja termografiaan perustuvaa järjestelmää lampaiden, vuohien ja nautakarjan utaretulehduksen varhaiseen havaitsemiseen.

Hankkeen aikana Agripir-tiimi järjesti myös vuoristolaidunfestivaalipäivän, jonka puitteissa verkostoa ja hankkeiden ensimmäisiä tuloksia esiteltiin noin 600 kävijälle, joiden joukossa oli niin turisteja kuin maatalouden edustajia. Muihin tapahtumiin lukeutui susia käsittelevä konferenssi, verkottumistyöpajat ja pyöreän pöydän tapaamiset, joissa käsiteltiin vuoristoalueiden maatalouden tulevia haasteita. Agripirin ansiosta maatalous ei kuitenkaan kohtaa enää samanlaisia vaikeuksia kuin ennen.

Hanke sai lopullisen kunnianosoituksen kesällä 2015, kun se valittiin RegioStars Awards -palkintofinalistiksi kategoriassa ”Älykäs kasvu: pk-yritysten kasvupotentiaalin hyödyntäminen digitaalitalouden vauhdittamiseksi”.

LUE LISÄÄ

<http://www.agripir.com/fr/>

OHJELMA

2. SYYSKUUTA

Krakova (PL)

Investointiohjelman koskeva konferenssi

25. SYYSKUUTA – 1. LOKAKUUTA

Izola (SI)

Alppien aluetta koskeva EU:n strategia (EUSALP)

10.–13. LOKAKUUTA

Bryssel (BE)

Euroopan alueiden ja kaupunkien viikko (sekä RegioStars-seremonia)

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
#CohesionPolicy
#ESIFunds

EUinmyRegion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en
@CorinaCretuEU

Näistä tapahtumista saa lisätietoja Inforegio-sivuston kalenterista:
http://ec.europa.eu/regional_policy/fi/newsroom/events/

Julkaisutoimisto

Euroopan komissio,
Alue- ja kaupunkipolitiikan pääosasto
Viestintä – Ana-Paula Laissy
Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brussels
Sähköposti: regio-panorama@ec.europa.eu